ИБАРСКЕ НОВОСТИ

Лист за друштвена и политичка питања Краљевачког среза

★

Орган Среског одбора Социјалистичког савеза радног народа

БРОЈ 224 - ГОДИНА IV | ЛИСТ ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ | КРАЉЕВО — 27 СЕПТЕМБАР 1957 ГОД. | Редакција: ТРГ МАРШАЛА ТИТА 48 ТЕЛЕФОН БРОЈ 178 | ПРИМЕРАК 10 ДИНАРА

ЗБОРОВИ БИРАЧА ПРИВОДЕ СЕ КРАЈУ

ЧЕТРДЕСЕТ ЖЕНА НА ЗБОРУ БИРАЧА У ГРДИЦИ

Према општем мишљењу збор бирача у Грдици одржан прошле недеље био је један од најуспешнијих зборова до сада не само у овом месту, већ и у срезу. На збору је било присутно скоро половина уписаних бирача, од чега само четрдесет жена.

За одборнике за општинско веће предложени су најактивнији људи: Љубиша Андрић, радник и Душан Вучићевић, земљорадник, оба из Грдице и Мирко Лазовић, радник из Адрана.

ОДРЖАН ЗБОР БИРАЧА У ЛАСЦУ

Прошле недеље у Ласцу је одржан збор бирача. По организацији, реду и дисциплини овај збор је надмашио досадашње.

Дискусија и предлагање кандидата показали су правилно схватање избора народних представника. За општинско веће у Самаилима предложено је 10 кандидата, од којих ће се изабрати пет. Кандидати су: Петар Лишанин, Перо Нешовић, Славиша Томовић, Десимир Миладиновић, Ђурђе Вукосављевић, Богомир Белопавлић, Милан Мишовић, Душан Лазаревић, Синиша Руменчић и Бранко Јанковић.

А. У.

У МАТАРУШКОЈ БАЊИ УСПЕШНО ОДРЖАН ЗБОР БИРАЧА

У биоскопској сали Матарушке Бање прошле недеље одржан је збор бирача.

Пре почетка збора изабрано је радно председништво коме је председавао Лука Петровић, који је прочитао изводе из Закона о избору и опозиву народних одбора, после чега се прешло на предлагање кандидата за два одборничка места. Од предложених кандидата бирачи су прихватили четири: Властимира Балтића, Бранислава Плашића, радника, Миду Радовановића, службеника и Душана Милошевића, резервног официра.

Истога дана одржан је и збор бирача-задругара за избор кандидата за одборнике већа произвођача. Међу предложеним кандидатима изабрани су: Никола Марковић, Витомир Ристовић и Слободан Петровић.

Овим су успешно завршени зборови бирача у Матарушкој Бањи и селу Матаругама.

НА ЗБОРУ БИРАЧА У РАШКОЈ КАНДИДОВАН ПЕРО ВЕЛОВИЋ

На кандидационом збору бирача за Општинско веће у Рашкој кандидован је друг Перо Веловић, председник Народног одбора среза Краљево.

Поред друга Веловића на овом збору кандидовани су: Чорбић Добривоје, радник- на дужности директора предузећа „27 новембар", Јовановић Јарослав, лекар, Ђукић Илија, пуковник ЈНА, Поповић Надежда, службеник, Милићевић Шана, службеник и Росић Драгиша, радник.

На збору су били присутни народни посланици Дражовић Ратко и Трифуновић Света. Они су на питања бирача објаснили неке моменте из спољне и унутрашње политике.

ПРОПАГАНДНА ТУРНЕЈА „ЗАДРУЖНЕ КЊИГЕ"

Екипа Задружне књиге из Београда борави ових дана у нашим селима и са успехом приказује филмове: Моја њива, Нега и исхрана крава млекуља, Нема сушних година и неке забавне филмове. Поред тога, са великим успехом ратура и мноштво поучних књига за које влада велико интересовање у нашим селима.

ДРУГ ТИТО МЕЂУ РАДНИЦИМА

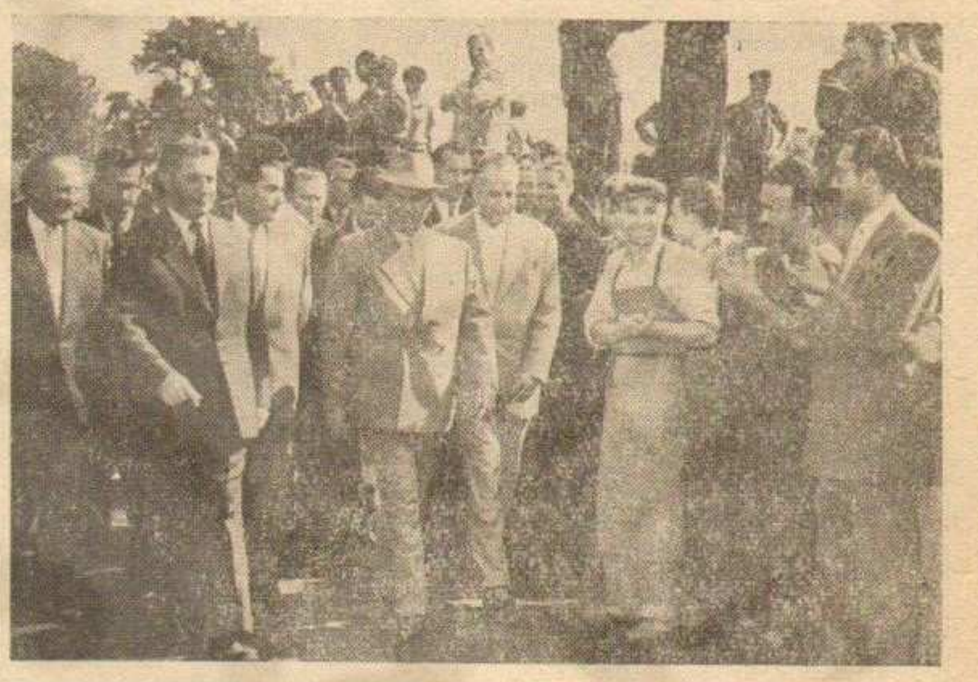

Пре неколико дана Председник Републике Јосип Броз Тито посетио је неке градове у Хрватској и Србији.
На слици: Председник Тито међу радницима осјечке ливнице.

НА ОМЛАДИНСКОМ САБОРУ У РИБНИЦИ

ГОВОРИО ВОЈИН ПОПОВИЋ

У недељу, на излетишту „Борјак" у Рибници, одржан је велики омладински сабор. Пред око хиљаду омладинаца и омладинки из Краљева и Врњачке Бање, говорио је друг Војин Поповић, народни посланик из Краљева. Он је у свом говору истакао значај предстојећих избора за органе власти и истакао видну улогу омладине у изградњи наше земље, осврћући се укратко на постигнуте успехе које је наша омладина постигла у послератним годинама из градње социјалистичке Југославије.

Омладински сабор који је трајао читавог дана био је испуњен занимљивим спортским програмом у којем су учествовале екипе, више гимназије, економске и индустриске школе и спортског друштва Слоге. По завршеним спортским такмичењима настало је омладинско веселе које је трајало до касно у ноћ.

ЗАСЛУЖИЛИ СУ ДА БУДУ ОДБОРНИЦИ

Предизборна активност заталасала је бираче, како у граду, тако и у селима нашега среза. Сваки збор бирача има по нешто својствено; проблеми једног села нису проблеми другог села, ипак — све се своди — свуда и на свим зборовима на једну заједничку мисао: „Предложити најбоље и изабрати — оне — који су заслужили да буду изабрани".

У Конареву, збор бирача, вероватно је био један од најуспелијих. Почео је на време, просторије у којој се одржавао биле су пуне. Пре почетка састанка, људи на „ливадчету" разговарали су о перспективи своје комуне и о људима који би били способни да убрзају и реализују ту перспективу. Бирачи су на време упознати са значајем избора и, они после размишљања у томе раздобљу створили су правилан критеријум, о томе какви одборници треба да буду у народним одборима Дискутују они — оно што би се рекло у „колоарима" у Конареву на „ливадчету" о томе како ће на општинске одборе прећи и много компетенција, које су до сада имали срезови — и за такво поверење одборници морају да буду поштени и добри људи и ауторитети.

На састанку, после краћег излагања друга Николе Максимовића, члана Среског одбора Социјалистичког савеза, о нашим досадашњим успесима, перспективи села, пољопривреди, школству, здравственој служби, потреби изградње путева и друго; председник Конаревске општине друг Радомир Костовић изнео је бирачима перспективни програм развитка општине.

После одмора почело је са предлагањем кандидата за одборнике. Сваки бирач, такав је утисак оних који не живе у Конареву, а присуствовали су томе састанку, зна шта хоће и какав треба да буде одборник. Мидина је била слушати образложења бирача за сваког предложеног кандидата. Стари предлажу младе. Старина близу седамдесет година предлажући једног омладинца — кандидата између осталог је рекао: „Он је из добре и поштене породице, честит је младић, резервни је официр, активни је члан Социјалистичког савеза, члан је Савеза комуниста, људи га воле". Тако су се ређали предлози за свих десет кандидата.

Конаревци су радили у предизборном времену и упознали своје бираче са улогом народног одборника у решавању свих проблема развитка и живота њихове општине, за то су и могли да предложе најбоље међу најбољима.

Ј. К.

У ГРУЖИ ПРЕД ИЗБОРЕ

Од прве железничке станице, Шумарице, почиње територија општине Витановац. До Трстеника, Гледићских Планина и села Крагујевачког среза пружа се прилично велика територија на којој неколико села представљају економску целину. Био сам тамо кад су се на зборовима премирали где да буде центар комуне и сада и они сами виде да су правилно одлучили одређујући Витановац за седиште... Али онај ко је овде бивао 1945 године, разговарао са људима онда, и навратио данас поново, приметиће разлику. Та разлика није само у новим школама, домовима, путевима, већ што је најзначајније и у схватањима људи... У њиховој психологији. Поред мера у пољопривреди, које су приличне, много је учинило и преко пет стотина људи који укључени у наше привредне организације благотворно зраче и делују на овој територији. Они сваког дана путују у град локалима и враћајући се увече доносе и нова схватања, стечена у органима управљања, партиским организацијама у нашим радним колективима и у контакту са људима...

Један од старијих људи, на предизборној конференцији у „Томовској мали" у Витановцу, рече како је ова власт много учинила за сиромашног сељака. Само колико се њих свако јутро са територије комуне у Витановцу пење на локале.

Пре рата није било ни локала, добацио је други...

ПРЕДИЗБОРНЕ ДИСКУСИЈЕ...

А на конференцијама Социјалистичког савеза упоредо са дискусијом о људима које треба бирати, говори се о ономе што је учињено и што ће се убудуће учинити... Немогуће је све записати али неке ствари заслужују пажњу... Успеси се нижу и они везују људе за ново... Јер немогуће је негирати...

Да су задруге у општини Витановац ове године набавиле 25 вагона вештачког ђубрива а цео бивши Срез жички раније набављао је пет вагона. Педесет вагона квалитетног семена разних житарица бачено је у земљу... Плодови нису изостали.

150.000 комада стабала је ове године заштићено од губара. Претворено у вредност ово износи 250 вагона разног воћа или 27 милиона динара.

Земљорадничке задруге на територији општине располажу са имовином која се цени на око 50 милиона динара.

Општински одбор, као највиши орган власти на овој територији, располаже са 58.149.000 средстава. Само у првом полугођу ове године за социјално старање и здравство дато је 6.500.000 динара. Просвета годишње кошта 13.500.000 динара. На територији општине Витановац има и здравствених и ветеринарских амбуланти, ради се на заштити од ерозије. На путевима, мостовима и другим комуналним објектима утрошено је око 30 милиона динара... Па нове школе...

И много би имало да се набраја као илустрација доброг деловања локалних органа власти, политичких и масовних организација.

ДА НАМ БУДЕ БОЉЕ...

И кад год се дискутује о онима који ће за наредних четири године управљати њиховом општином, не може нигде да се избегне разговор о томе какви треба да буду ти људи.

Да воли социјализам и ову власт, допуњује га један младић... Стари га погледа, очито није љут што га је омладинац допунио јер се са допуном слаже...

Мора наш одборник да се стара да буде боље свима... каже један.

Доста прекора упућује се појединим одборницима који се до сада нису залагали. У Витановцу су критиковали одборника који није своју деоницу на путу урадио, другога су критиковали што је и код куће слаб домаћин и доста пије...

Судећи по до сада предложеним кандидатима, омладинци су врло често на листи али недовољан је број жена...

Што нам школа не ради ?пита један...

Ту је и одбор прилично крив, објашњава један службеник... Али за дан два биће срећено...

Слаб је родитељ онај родитеељ који се не бори да му деца буду боља од њега...

Треба и струју да уведемо. Зато нам треба одборник видра, вели трећи... И тако... У Витановцу, Годачици, Раваници, Печеногу... свуда предизборне конференције су постале радни договори на којима о социјализму није дискутовано као о нечему апстрактном... већ... бољи живот... пут... школа ,електрично светло... боља пољопривреда...

На овим конференцијама причали су сами бирачи и о Београдском и Новосадском сајму. Истицали напредне пољопривредике, добре раднике и захтевали да за наредне четири године воде општину у даљи напредак...

Као да се земља у овом крају одмара за нове напоре после богате жетве у овој години. Поветарац лагано њиха стабљике под родом повијеног кукуруза, које обећавају богат род... А људи у Гружи пред новим путем, припремају се да за наредне четири године учине још више...

М. П.

У КРАЉЕВУ ЋЕ СЕ ОДРЖАТИ ТРОДНЕВНИ ВАШАР

Ових дана у Краљеву ће се одржати велики тродневни вашар. Како је година родна, то се очекује велико излагање индустриских, пољопривредних, занатских и других производа и прерађевина. Вашар ће се одржати 7, 8 и 9 октобра 1957 године.

ДОГАЂАЈИ СЕДМИЦЕ У СВЕТУ И КОД НАС

РАД ГЕНЕРАЛНЕ СКУПШТИНЕ УН

ОДБАЧЕН ПРЕДЛОГ ИНДИЈЕ О РАЗМАТРАЊУ ПРИЈЕМА КИНЕ

ЊУЈОРК. — Генерална скупштина Уједињених нација разматрала је између осталих питања и предлог индиског делегата да се на овогодишњем заседању унесе у дневни ред и питање пријема Кине у Уједињене нације. Генерални комитет је, на иницијативу САД, и ове године препоручио да се одгоди разматрање тог проблема.

Говорили су делегати Перуа, Белорусије, Етиопије, Мађарске, Гватемале, Бугарске и Малаје.

Индиски делегат Кришна Менон апеловао је затим на делегате да усвоје индиски предлог и одбаце препоруку Генералног комитета.

Амерички делегат Кабот Лоџ апеловао је на скупштину да не усвоји предлог Индије.

Генерална скупштина је затим одбацила индиски предлог да се питање пријема Кине унесе у дневни ред овогодишњег заседања. Против индиског предлога гласале су 43 земље, за 29, а девет земаља се уздржало од гласања.

ПРЕДСЕДНИК ТИТО НА ТРИСТОТОЈ ПРЕДСТАВИ „ДУНДА МАРОЈА"

БЕОГРАД. — У среду вече у Југословенском драмском позоришту у Београду по тристоти пут је приказана представа Држићеве комедије „Дундо Мароје". Представи је присуствовао Председник Републике Јосип Броз Тито са супругом Јованком. Публика је дуготрајним аплаузом поздравила извођење ове популарне и успеле Држићеве комедије. Ниједан други комад није приказан толико пута на југословенским позорницама као „Дундо Мароје".

ЕКОНОМСКИ РАЗГОВОРИ У РАНГУНУ

РАНГУН. — Југословенска привредна делегација на челу са потпредседником Савезног извршног већа Светозаром Вукмановићем посетила је на завршетку свог боравка у Бурми председника ове земље У Вин Маунга.

За време посете вођени су разговори са бурманском делегацијом на челу са потпредседником владе Кјо Ниеном. Приликом разговора, који су трајали три часа, у срдачној и пријатељској атмосфери, извршена је размена информација и искустава о економском развоју и економским перспективама обе земље.

Председник Бурме У Вин Маунг приредио је после разговора свечани банкет у част потпредседника Савезног извршног већа Букмановића. У здравици коју је том приликом одржао У Вин Маунг је рекао да је неке људе у свету изненадио развој југословенско-бурманског пријатељства, обзиром на то да раније нису постојале чврсте везе између ове две земље.

Пагода у Бурми

ЈУГОСЛОВЕНСКА ПАРЛАМЕНТАРНА ДЕЛЕГАЦИЈА НА ЧЕЛУ СА ПЕТРОМ СТАМБОЛИЋЕМ ПОСЕТИЛА ДАЉНИ И ПОРТ АРТУР

ПОРТ АРТУР. — Југословенска парламентарна делегација на челу са председником Савезне народне скупштине Петром Стамболићем провела је два последња дана на путу по Кини у познатим историским градовима Дальном и Порт Артуру. У овим градовима гости из Југославије разгледали су привредне објекте и историске споменике. Они су посетили велико бродоградилиште, фабрику локомотива и вагона, и задружни воћњак у Дальњем и општи војноисториски музеј у Порт Артуру.

РЕГУЛАРНЕ ТРУПЕ С.А.Д. ПОСЛАТЕ У ЛИТЛ РОК

ЊУЈОРК. — Председник Ајзенхауер учинио је у среду у америчкој историји врло редак потез: у мали град Литл Рок упутио је федералне трупе и под команду њиховог заповедника ставио 10 хиљада припадника националне гарде у целој држави Арканзас. Исте вечери председник се обратио преко радија и телевизије читавом земљи апелујући на јужне државе и Арканзас посебно, да се „држе закона и поштују га, макар се и не слагали с њим". Трупе су послате у Литл Рок да спрече владавину расистичких екстремиста, која — рекао је Ајзенхауер — води у безвлашће које је већ нанело велику штету угледу САД у свету.

ОСНИВАЊЕМ УСЛУЖНОГ СЕРВИСА У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ РЕШЕН ЈЕ ПРОБЛЕМ ЗАПОСЛЕЊА ЖЕНА

Друштво жена у Врњачкој Бањи у току ове године показало је резултате који ће бити забележени као најплоднији током последњих година.

Поред уобичајених акција помоћи ђачкој кухињи, старању и интересовању за проблеме мајки и деце, обиласка мајки палих бораца, обиласка деце у дечјем дому и других, друштво је почетком године донело одлуку о отварању сервиса — услужне радионице. Након низа проблема који су се око овог питања указали, захваљујући Народном одбору општине, ССРН-у и другим организацијама, добијене су угледне просторије у центру Бање. Почело се са најскромнијим средствима.

Захваљујући сталној бризи Управног одбора друштва, а нарочито другарицама Кећи Ђурчић и Кринки Благојевић, која је најстарији члан друштва, средства услужне радионице за врло кратко време су се повећала. Како је оснивањем ове радионице углавном решен проблем запослења квалификоване женске радне снаге, то је управни одбор усмерио своју пажњу и на остале задатке, као олакшање запосленој жени у домаћинству кроз разне услуге- рад у кућама, чување деце и др. Међутим, главне делатности ове радионице усмерена је на кројачку радионицу, која је од првог дана преплављена разним наруџбама. Захваљујући одабраној стручној радној снази ова радионица је за врло кратко време постала уређена кројачка радња, тако рећи без конкуренције у месту. Поред модерног шивења и кројења у оквиру ове радионице обављају се и друге делатности као: пеглање, крпљење и штоповање чарапа, прање и чишћење рубља, израда свих врсти трикотаже, домаћа радиност, разне бањске успомене, израда украсних предмета и друго.

Поред мештана, који су стални посетиоци ове радионице, велики број бањских гостију свакодневно се обраћа за разне услуге, а у овоме нарочито предњаче жене, које просто копирају многе делатности ове радионице како би пренеле искуство у своја места. Неколико Председника општина, друштвених и партиских руководилаца и јавних радника, који су боравили у Бањи посетили су такође ове радионицу и врло похвално се о њој изразили.

Вредно је напоменути да је кроз домаћу радиност обухваћено око 70 незапослених жена, које поред својих домаћих послова раде за радионицу и чији се приходи месечно пењу и преко 7 хиљада динара. Такође је набављена и савремена машина за крпљење чарапа, што је омогућило снижење цена од 5 динара по пољи.

Но, према изјавама другарица из Управног одбора неће се остати само на овоме. Друштво има намеру да у многоме прошири своју делатност. Једина тешкоћа за ово је тескобност просторија, али постоји нада да ће и ово питање бити решено.

Марта месеца ове године по одлуци Управног одбора, почео је са радом курс кројења подељен у две групе: нижи и виши курс. Под стручним руководством Гине Радаљац, после тромесечног рада оке 40 полазница је са успехом положило завршне испите у оквиру којих је одржана и скромна али врло успела ревија модела, које су саме полазнице на курсу израдиле. Предвиђа се и даље формирање овог и других курсева.

Друштво жена је извело и једну врло успешну акцију у селу Стаништима. Тог дана је прегледано преко 106 деце и одраслих од стране лекара, извршено је око 60 зубарских интервенција. Д-р Мира Likar, гинеколог, одржала је предавање о хигијени и женским болестима, а село су посетили и просветни и други радници.

Б. Радосављевић

На завршетку курса

ЖЕНЕ НАШЕГ СРЕЗА НА ВЕЛЕСАЈМУ

Савез женских друштава среза Краљево, организовао је уз помоћ НО Општине Краљево, као и Срескога одбора, за најактивније другарице чланице Организације жена, пут на Велесајам у Загреб.

Одабрана је група од 22 другарице које се највише залажу у раду своје организације. Тако је из сваке Општине пошла по једна, с тим што је из Краљева пошло 5 другарица, из Рашке 2 а из Врњачке Бање 4 другарице. Из те групе активисткиња нашег среза три су са села, за које ће тај пут пун нових утисака и стицања ширег знања значити много. Те три другарице су једна из Станишинаца, једна из Богутовца а једна из околине Ушћа. Од жена Краљева две су другарице из производње, једна радница Фабрике вагона а друга из „Магнохрома".

Група је предвођена председницом Савеза женских друштава среза, д-р Димитријевић Славком, пошла на пут у среду у подне. У четвртак ујутру су стигле у Загреб. Највише времена проведеног у Загребу наше жене су употребиле на разгледање изложбе „Породица и домаћинство" која се одржава у Загребу, и на којој су се све другарице живо интересовале за делове савременог намештаја као и електро-уређаја. Други део времена, провеле су разгледајући Велесајам. На Велесајму у разгледању провеле су 6 часова.

У повратку група наших активисткиња свратила је на Опленац где су посетиле и разгледале опленачки музеј.

Пуне лепих утисака са овог напорног, кратког пута, жене нашег Среза вратиле су се у Краљево у петак у подне.

Ј. Вукадиновић

САОПШТЕЊЕ

Јуче је у Дому народног здравља одржан састанак лекара на коме су присуствовали директор Завода за социјално осигурање, начелник народног здравља среза и начелник просветног одељења НО општине Краљево.

На састанку је саопштено да је Дом народног здравља у Краљеву увео због епидемије грипа непрекидно дежурство лекара у току 24 часа, као и посету лекара приватно по кућама. Позиви за теже случајеве обољења примају се на телефон број 74, а лакше оболела лица долазиће на преглед у ДНЗ. Обзиром на повећан број обољења умољавају се грађани да позивају лекара само за тешке случајеве са високом температуром, како би помоћ била указана на време. Остале амбуланте радиће као и до сада.

ЗАДАЦИ ПРОСВЕТНИХ РАДНИКА У ИЗБОРИМА ЗА НАРОДНЕ ОДБОРЕ

Предизборна активност за изборе одборника у Народне одборе општине све је живља. Та се активност нарочито запажа у организацијама Социјалистичког савеза радног народа. Управо, те организације су и основне ћелије у којима се дискутује говори, упознају најбољи људи, жене и омладинци који би могли да буду одборници. Саде у којима се одржавају предизборне конференције у Краљеву, па и у осталим местима у нашем срезу, премале су да приме све који желе да прате и да чују извештаје о крупним успесима на привредном, здравственом, културном и другим подручјима.

Наши просветни радници дужни су да у овом предизборном времену заузму место које им доликује, не само као тумачи наших успеха, него као и покретачка снага, која ће се заложити — до максимума — за остварење циљева и задатака Социјалистичког савеза. Просветни радници су дужни да објашњавају значај избора за нашу даљу изградњу и бржи и свестранији развитак.

Наши просветни радници, треба да настоје да се прошири круг грађана, који ће учествовати у животу школе, они ће упознати наше грађане са свим основним проблемима школства, питањем простора, учила, васпитања деце и др. Просветни радници могу да заинтересују људе да схвате потребу модернизације наше школе и да школу повежу са животом. Наши грађани у сарадњи са просветним радницима увек су спремни да заједно решавају све проблеме, који су у интересу нових поколења. Активност просветног радника, учвршћује и осигурава помоћ грађана како у даљњој изградњи нашег школства тако и у подизању политичке свести и културног нивоа наших људи.

Ј.

Војничко писмо

До сада смо од наших војника добијали писма различите садржине писана само у прози. Међутим, овога пута доносимо писмо Драгољуба Благојевића писано у стиху. Благојевић је покушао да кроз стихове прикаже живот наших војника — чувара границе.

ВЕЧИТИ СТРАЖАР

Погледај ево граничног стуба,
крај њега стражар у тами бдије,
киша га кваси ветар га шиба
мећава некад по сву ноћ бије,
понекад над њим трепере звезде
сећају борца на родни крај,
или га у игру пролеће мами
цвећем га засипа мај.
Па ипак стражар ни ту се не да
пажљивим оком границу гледа:
а често опет са друге стране
пушчана ватра на стражу сева,
а наш се борац не миче с места
док над њим челично зрно пјева.
Деси се: борца погоди зрно,
на земљу клоне млађана глава,
рођена груда прихвати дете,
јуначком крвљу процвета трава
и вјечног славног сећа се сина
рођена мајка — домовина.
Хиљаде људи границу чува,
о свакој стопи граничар брине,
све од планина камених, сурих,
до плодних равни Војводине...

Драгољуб БЛАГОЈЕВИЋ
разводник ЈНА

ПРИВРЕДА

КРАТКЕ ВЕСТИ

КАНАЛИЗАЦИЈА У БАЉЕВЦУ.

У рударском насељу у Бољевцу у току су радови на извођењу канализације. У оквиру комуналних радова канализацијом ће се решити је дан од најважнијих санитарних проблема за становнике овог насеља.

☆

ГРАДИ СЕ РЕЗЕРВОАР КУЛА.

Услед прекида струје, када се дешавају, град је увек остајао без воде. Поред тога и станови у новоградњама на горњим спратовима недовољно су снабдевени водом. За уређење и обилније снабдевање града водом, изграђује се на Ратарском имању резервоар кула запремине од милион литара.

✶

ВОДОВОД У РИБНИЦИ. И један део Рибнице према војном логору добиће водовод. Радови су у току и биће завршени још ове јесени. Током идуће године када буде изграђена резервоар кула запремине 1 милион литара и други делови Рибнице добиће водовод.

✱

ШЕСДЕСЕТ ВАГОНА БЕЛИХ ЖИТА ОТКУПИО ЈЕ ЖИТОПРОМЕТ.

Благодарећи високом приносу пшеница је ове године добро родила, томе је несумњиво допринела и примена агротехнички мера. Предузећу је понуђено још око 50 вагона пшенице, но оскудан магацински простор у многоме ће отежати пријем.

НАША ИСКУСТВА

УПРАВЉАЊЕ СТАНБЕНИМ ЗГРАДАМА

Најновији распис Станбене управе у Краљеву упућен кућним саветима са којим се скреће пажња кућним саветима да ма какве радове на зградама несмеју изводити без претходног одобрења Станбене управе, заслужује пажњу. Укратко хтео бих изнети рад кућних савета на територији Београда, и упоредити са радом кућних савета у Краљеву. Своја запажања износим јер сам као председник кућног савета станбене заједнице провео у Београду око 18 месеци, и што ми је рад око управљања станбених зграда од стране кућних савета добро познат.

Кућни савети су органи управљања поверених им зграда, који су дужни да се такође старају и о уредном одржавању поверене им друштвене имовине. Досадашњим радом око управљања и одржавања зграда то су кућни савети доказали своју способност, и њихово старање и брига око одржавања зграда из дана у дан се побољшава. Није редак случај да се на територији Београда, налази огроман број зграда које имају преко 50 станара, где има много проблема и много рада да би се таква зграда уредно одржавала. Насупрот тим тешкоћама рад кућних савета из године у годину се побољшавао. Свакако, у томе раду кућне савете су у многом помагали чланови савета Станбених заједница и станбене Управе, тежећи при томе да никада не окрње углед и права кућних савета. При савету станбене заједнице биле су оформљене разне комисије од којих ћу навести само две. Комисија за расподелу станова и мировна комисија. Прва је имала задатак и била једино овлашћена да врши распоред слободних станова, лицима према поднетим молбама, и нико није имао права да им се у надлежност меша, или да ма са којим гестом утиче на рад комисије. Расподела стана вршила се уз предходни оглас на табли који је мотао бити објављен најмање осам дана од дана заседања комисије. Приликом расподеле стана комисија се руководила степеном хитности сваког појединца, оптерећењем чланова породице, и проведено време без стана. Оваквим радом комисији се није могло ма шта пребацити.

Станбена зграда

Друга, мировна комисија, излазила је на терен тамо где су се појављивали разни спорови у циљу измирења и спречавања даљег тужакања суду. Рад ове комисије показао се врло корисним, јер у већини случајева успевала је да измири завађене станаре, и тиме врати поново добре односе између завађених страна.

Ужи одбор савета станбене заједнице, састајао се обавезно у току месеца 2—3 пута, где је позивао шефа станбене управе, да поднесе рачун о раду за протекли период, и да заједнички решавају разне проблеме како би се што више пружила помоћ кућним саветима. Највећу пажњу савети су обратили на оправка ма и одржавању зграда, и водили тачну евиденцију да новчана средства не стоје неискоришћена а зграда треба да се оправи. Кућни савети имају по два члана из Савета који рукују са новчаним средствима убраних од кирија и других прихода своје зграде. Рад ових чланова контролисао је председник кућног савета. За цело време док сам био председник, запажена је само једна проневера, што је доказ да су кућни савети врло савесни у свом раду. То је скоро незапажена ствар, ако се узме проценат криминала на другим секторима рада.

Ако упоредимо најновији распис станбене управе у Краљеву који је достављен кућним саветима, поставља се питање није ли такав распис штетан и противзаконит. Да ли се таквим расписом даје иницијатива за рад кућним савеетима? Како се може замислити кућни савет, који нема права да изврши мање оправке на згради, без предходне дозволе Станбене управе, која због претрпаности посла неможе свуда да стигне тако да поједине зграде прокишњавају, чиме се и сама зграда упропашћава. Кућни савети немају евиденцију са колико новчаних средстава располажу, од њиховог новца убраног од месечних кирија, само зато јер исти немају своје књижице, већ сваки станар уплаћује кирију непосредно станбеној Управи.

Б. Поповић

НЕОБИЧАН СПОР НА КОПАОНИКУ

ЧИЈЕ СУ БОРОВНИЦЕ?

Ове године у сезони брања и откупа боровница на Копаонику поједини бруски лугари са својим шефом на челу, залажући се да Бруска земљорадничка задруга откупи што више боровница, западали су у грубе грешке. Нажалост, били су заборавили да су шумари и нашли се у незавидној улози службеника Бруске задруге. Мада на први поглед те немиле појаве не изгледају крупне, а ни сложене, оне се баш одликују и једним и другим својством. И треба их расмотрити.

Кад се већ показало још прошле године да код откупљивача влада велико интересовање за боровницу, онда, пошто су боровничка поља на Копаонику јединствена и недељива, без обзира на грнаичну линију између Бруске и Рашке шумске секције, стајало је у дужности и шефу Рашке секције и шефу Бруске, да још током прошле зиме, као надлежни стручњаци, правилно сагледају ствари. Држећи се првенствено интереса заједнице, а затим интереса шумарства требало је заједнички да проуче стање, а потом да изађу пред откупна предузећа са јасним и пречишћеним ставом. Са таквим ставом који не би дозволио — и поред нелојалне конкуренције откупљивача — да дође до онога до чега је, понесрећи, дошло.

Међутим, то они нису учинили. Или нису били кадри да тежину проблема бар приближно правилно оцене, или нису хтели. По нашем мишљењу нису били дорасли. То их једино, унеколико, оправдава. Али у народу их нико неће оправдати за поступке које су дозволили према берачима боровница. Дакле, не споразумев се претходно, не заузев заједнички став према том — како се у шумарству каже — споредном шумском производу (мада је он у случају Копаоника ове године постао главни шумски производ), односно откупним предузећима, дошло је до тога да су берачи боровница прозвали границу између тих двеју шумских секција на Копаонику „38 упоредник".

Полазећи од погрешне поставке да је боровница производ, као и остали производи који се добијају залагањем људи, гајењем, обделавањем и неговањем, Шумска секција у Брусу уступила је боровничка поља на Копаонику у границама својим Бруској земљорадничкој задрузи уз обавезу да ће лугари принуђавати сваког берача који буде брао на територији Бруске шумске секције да боровнице предаје откупним станицама Бруске земљорадничке задруге. Дакле, сем обавезне шумске таксе, коју откупљивачи плаћају, они — бруски шумари примили су се кобне дужности обезбеђења боровнице у бруском реону. У томе је искра немилих догађаја. Или нису знали, или су се правили да не знају да је боровница природан плод као шумска јагода, малина или гљива, на који, као такав, с обзиром на слободну трговину, има права сваки грађанин ове земље, разуме се, који плати прописну шумску таксу (берач или откупљивач). Према томе у случају боровница, унеколико се може узети као произвођач, једино берач и нико други.

И умест да су се шумари залагали да дође што више берача, како би убрали што више таксе, поготову кад се сигурно знало да ће велики део плода остати необран због малог броја берача, бруски лугари су ометали бербу. На тај начин оштетили су бераче, оштетили откупна предузећа — задруге, умањили су ефекат извоза и оштетили заједницу. Прешло се преко интереса заједнице, преко наше садање потребе за извозом тога драгоценог плода. И, што је за копаонички крај значајно, преко актуелних економских прилика неких села у сливу Ибра, одакле је највише берача пристизало.

Пошто је почетком јуна ове године град умногоме оштетио усеве по високим копаоничким селима из слива Ибра (Комисија је утврдила да су усеви уништени и преко 80%) то је разумљиво зашто је из тих села био веома велики прилив берача, док је берача са бруске стране било знатно мање. Разуме се, берачи нису познавали никакву граничну линију, брали су по Копаонику где је коме било најзгодније и увече односили и најближим успу-

(Наставак на четвртој страни)

Кроз Краљево

Текст и снимци: Ж. ИЛИЋ

На слици: Игра ораја

Школска година је почела али и сезона игре ораја. Ови дечаци неуморно се играју ораја већ од раног јутра. То је почетак. А какав ће крај полугођа или школске године бити није тешко предвидети.

Можда ће се због слабих оцена ако их буде, узроци тражити на другој страни а да се притом заборави, како се почело од првих дана. Нема се ништа противу дечје игре и забаве, она је чак и неопходно потребна али само када је у складу са обавезама према учењу и раду.

Припреме за нови ред вожње

Жељезничко транспортно предузеће Београд, заказало је конференцију за измену досадашњег реда вожње. Конференција ће се одржати 8 октобра 1957 године у Краљеву, на жељезничкој станици са почетком тачно у 7 часова.

Овој конференцији треба да присуствују представници свих установа, школа, предузећа и организација са писменим предлозима о примедбама на постојећи ред вожње, као и предлозима за израду новог.

Пошто досадашњи ред вожње није био повољан за путнике, то је потребно да се наши представници за најављену конференцију благовремено припреме.

ПЕШИЋ

НЕДЕЉА ИСХРАНЕ

У оквиру недеље исхране која се одржава од 24 до 30 септембра о.г. Савез женских друштава Краљева организоваће централно предавање посвећено недељи исхране. За предавача је предвиђен Д-р Никола Јовићевић.

Ј Б.

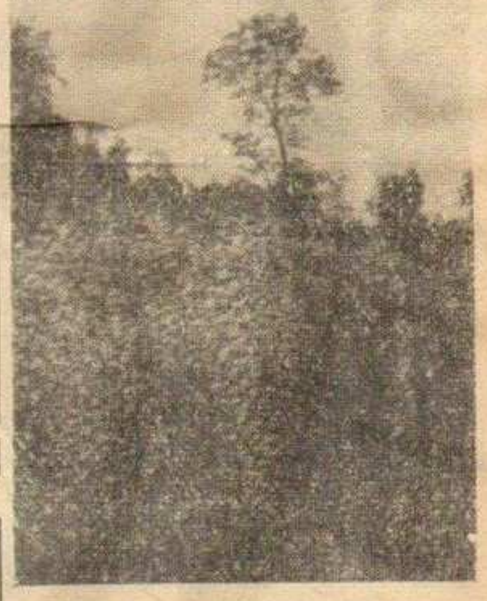

На слици: Саднице сортних јабука

Воћно-лозни расадник припремио је на десетине и десетине хиљада сортних садница разних воћака. При произвођењу садница, особито се водило рачуна да то буду најбоље сорте, чиме ће се огромно помоћи нашим воћарима да своје старе воћњаке подмладе бољим и далеко роднијим сортама које ће давати и већи принос.

Фоторепортер је забележио...

ОТКУП ШЉИВА

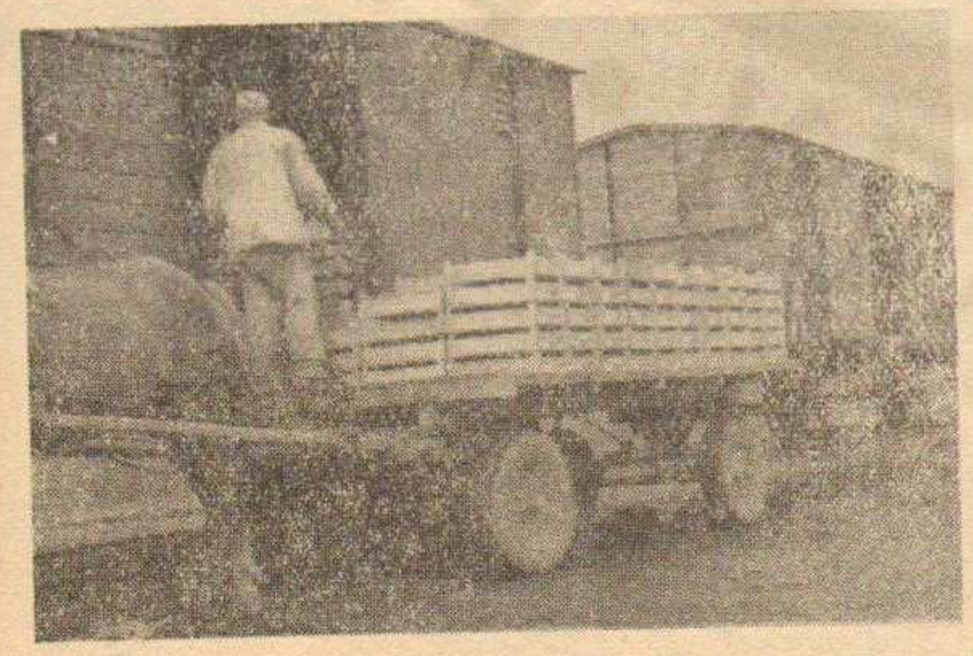

Шљиве су ове године добро родиле а и квалитет им је добар. Због тога су на иностраном тржишту и много тражене.

Шљиве намењене извозу са нарочитом пажњом одабирају се и пакују у специјалну амбалажу. Произвођачи који шљиву беру руком и пажљиво је пакују у сваком случају имају више користи него да је млате јер руком бране много се више плаћају.

На слици: Утовар шљиве за Западну Немачку.

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ ИЗ КЊИГОВОДСТВА

Да ли привредна организација може донети одлуку и који орган привредне организације је надлежан за то, да се плати казна за привредни преступ која је изречена против лица које је у радном односу са том привредном организацијом и са којих средстава се може платити казна по тој одлуци?

ОДГОВОР: Савезни државни секретаријат за финансије својим званичним тумачењем бр. 336/2-56 ставио је ван снаге свако раније тумачење по коме се могла платити казна за привредне преступе на терет плата из добити, па је овим тумачењем предвиђено да у колико нека привредна организација изврши овакве исплате са којих било средстава да ће се противу такве организације и руководиоца исте покренути поступак за кажњавање у смислу чл. 130 до 133 Уредбе о укупном приходу привредних организација.

Исто тако противу привредних организација и руководилаца истих у колико покушају да путем додељивања награда таквим лицима плате казну, треба покренути поступак за кажњавање .

ОДГОВОРЕ ОБРАДИЛИ: Павловић Томислав и Радујевић Милан, књиговође из Краљева

ОТКУП ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОДА

ИЗ ТРЊА — МИЛИОНИ

Од како је почело воће да зри, а почело је са кајсијом и трешњом, за руководство и многе службенике Пословног савеза радно време је не ретко од раног јутра па до вечери. Па и недеља је често радни дан за ове људе који поредују да се наше воће пласира на тржишту и труд вредних берача боровнице, купине или свеједно ког воћа уновчи и добро награди. У сезони воћа обично је тако и у сеоским задругама.

Гајено воће због позних мразева није ове године родило као што се то очекивало па ипак, само за иностранo тржиште извезено је око десетак врста. Шумске јагоде, боровница, купина и шипак представљају ове године главно извозно воће за иностранo тржиште. Само купина у пулпи извезено је 40 вагона и задругама исплаћено око 12 милиона динара. Поред шипурка и боровнице може се рећи да су ове године милиони динара убрани из трња, како каже друг Ђалић.

Купина, то воће из трња родила је обилно ове године, па ипак од 53 само је 20 задруга учествовало у откупу. Истина, у поређењу са прошлогодишњим откупом, када је само 7 задруга откупљивало купину то представља знатан напредак у тежњи Пословног савеза да са сеоским задругама проширује пословне односе. Задруге Раваница и Стубла које су биле најактивније у откупу купине, могу послужити многим задругама као пример како се задругарима може помоћи да нађу изворе прихода и у брању дивљег воћа. Тридесет милиона динара колико је задругарима исплаћено за боровницу, шумску јагоду, купину, малину, шипурак и суве печурке несумњиво да представља велику ставку која ове године стоји према 13 милиона динара за гајено воће.

И шипурак може представљати још веће изворе прихода. Њега има скоро свуда а цена му је до 35 динара. Много је тражен и на иностраном тржишту јер је веома богат витамином Ц. То је управо наш национални лимун. У откупу шипурка углавном су учествовале оне исте задруге које су биле активне на откупљивању и купине. И, заиста, је шта ако неке задруге пропусте да род ове биљке пропадне неискоришћен.

На иностраном тржишту нарочито је тражена и наша сува печурка која се плаћа 1500 динара по килограму. Село Цветке скоро само примило је око 3 милиона динара за печурку. Ако би се још печурка вештачки гајила, јер се увек и добро пласира на тржишту. И малине и јагоде имају такође добру прођу особито на тржиштима земаља северне Европе, па би се гајењу ових уносних биљака у нашем крају могло поклонити и више пажње. Ово утолико пре што су и климатске прилике повољне а и позни пролећни мразеви нису толико од штетног утицаја као на друго воће.

Ж. ИЛИЋ

Размена искустава

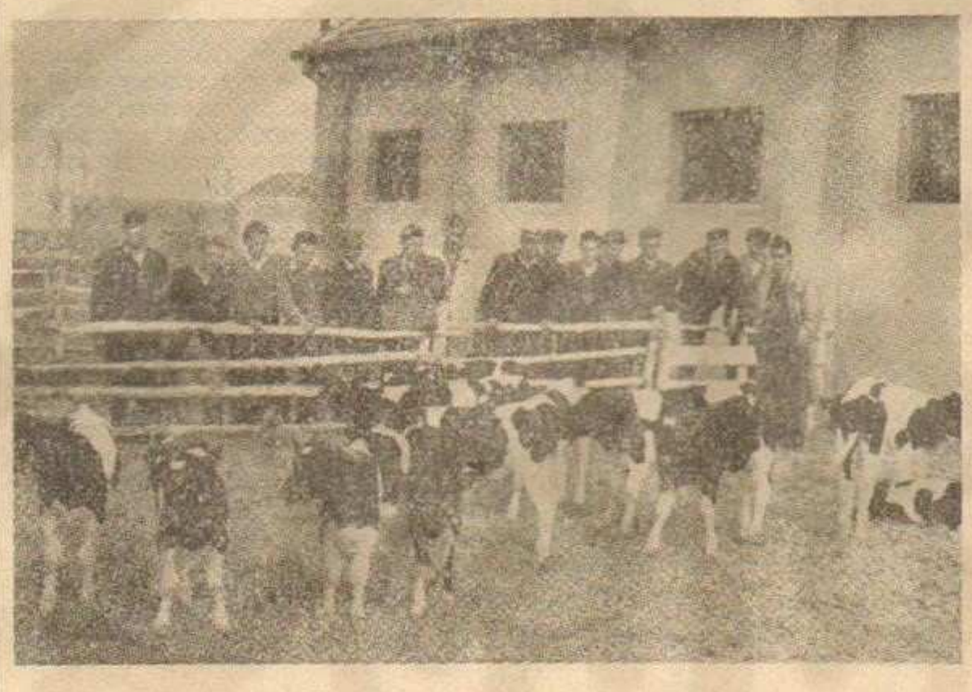

Почетком октобра у Бачку Тополу отпутоваће група младих пољопривредника из нашег среза. За време боравка у Тополи пољопривредници ће се упознати са радом клуба младих пољопривредника.

На слици: Млади пољопривредници нашег среза приликом овогодишње посете Панчевачком риту.

ЧИЈЕ СУ БОРОВНИЦЕ?

(Наставак са треће стране)

тним откупним станицама продавали. Но после неколико дана приметили су „граничари", који су се данању по клекама излежавали и осматрали, а увече су излазили у „лов". Лугари, с оружјем у рукама почели су присиљавати децу и жене да обавезно боровнице предају бруским откупним станицама. Само ако је неки берач ногом крочио преко границе на реон бруски, довољно је било да га шумар присиљава да преда бруским станицама. Како су бруске станице биле снеруке и удаљене, док су ибарске биле на путу којим су се берачи враћали на коначишта, то су, разуме се, гледали да не дангубе и да не дозволе никакву принуду у слободној земљи. Поготову кад је откупна цена (70 динара по килограму) била свуд иста. Разбеснели лугари ништа нису узимали у обзир већ су душмански насртали и с напереним пушкама присиљавали берače на бруске откупне станице. У томе су толико били ревносни да су преко дечака и девојчица пуцали да би их застрашили и на тај начин принудили. Због тога је настала бесомучна трка и прави шверц боровнице. Кукавички и из прикрајка „ловили" су децу, дечаке и жене, док су на људе мање насртали. Ко би се успротивио, несавесни лугари би прилазили дрско истразали корпе из руку берача, просипали боровнице, а затим их газили. Узалуд су биле све молбе и предочавања каква безакоња чине. Препоручивано је и инж. Мицићу да своме колеги инж. Обрадовићу скрене пажњу и да му укаже на недела његових лугара. Но ни инж. Мицић се није узбуђивао. Кад му је поручник И. Голубовић, командир милиције из Рашке препоручио да се заузме, да интервенише да се таквим поступцима стане на пут, Мицић му је рекао да се све то преувеличава, да уствари нема ништа, да се бруски лугари не сукобљавају са берачима. Још му је рекао да је баш он био на лицу места и уверио се да лугари не насрћу на берače. Тако је говорио шумар, мада је знао да обмањује не само органа управних власти, него и себе и цело шумарство.

Дакле, уместо захвалности за сарадњу и помоћ у заиста критичним данима, кад је био доведен у питање углед шумара и шумарства уопште, шеф Шумске секције из Рашке, инж. Мицић се понашао тако као да му није било ни стало до угледа.

И шта се догодило?

Поручник Голубовић не буде лењ, а пошто се оптужбе с Копаника све чешће пристизале и пошто је народу веровао, изађе 9 августа на Копаоник. Као по поруци избије на Пајино Пресло баш у тренутку кад су војници, ваздухопловци са Сувог Рудишта јурили да заштите берače од разјарених и разбеснелих лугара. Стигао је баш у часу кад је сељак Миливоје Николић, родом из бруског села Гочанице, запослен у Бруској земљорадничкој задрузи, са напереном пушком истргао корпу боровница из руку Олге Гаљак, родом из ибарског села Мура, просуо и погазио. Посматрајући то, Голубовић је укорио, како наоружаног Николића, тако и униформисаног лугара Станимира Петровића, мислећи наравно, да су оба лугари. Упозоравао их је на неправилности које чине, позивао их је на свест и законе и на понашање. У тај мах сељак из Новог Села, Велимир Максић је скренуо пажњу управном органу да наоружани сељак Николић није лугар. И заиста, на велико запрепашћење свих присутних, кад га је Голубовић легитимисао, брзо се установило да Николић чак нема ни легитимацију и признао је да није шумар, већ радник код задруге, да му је пушку дао лугар Петровић. Разуме се, пушку су милиционери одузели. На надлежном месту и лугар Петровић и радник Николић откриће каква је злокобна спрега била између шумара и задруге, откриће се и то по чијем су се налогу чинила таква безакоња. Свакако кривци ће бити по закону кажњени. Али то није био усамљен случај. И што је зачудо ни после тога разоружавања лугари се нису смирили. Њих као да није уразумио тај догађај. Разјуривање берача настављено је. Бруски лугари разбуктавали су мржњу према шумарима. Најзад је морало доћи до састанка народног посланика из Рашке, Свете Трифуновића и пот председника Среза Крушевац, Лукића. Били су и шумари једне и друге секције, као и директор Шумског газдинства, Крушевац, инж. Вичковић. На састанку је била и Николија Петровић, директор Учитељске школе из Крагујевца, која је имала прилике читаву недељу дана да посматра тај „рат" на Копаонику. Незаинтересована и објективна покушала је да докаже, а то није било тешко доказивати, шумарима Вучковићу и Обрадовићу, да то што је имала прилике да посматра и да слуша од берача, шта чине њихови лугари превазилази опсег здраве памети и да је то за сваку осуду, да је то непријатељски.

Са чисто шумарског гледишта то што се догодило на Копаонику оставило је неизбрисиву мрљу, један крупан разлог више за мржњу шумара. Понесрећи и овом приликом уско и неодговорно гледање појединих шумара допринело је продубљивању раздора између шумара и народа.

М. БРЕВИНАЦ

Једна шумарска и 3 приче са Ушћа

ЗА ПОСЛЕДЊА два дана Трговинска радња „Технометал" у Краљеву, продала је сву своју залиху од 35 апотекарских вага. Неки су ову појаву довели у везу са азиским грипом, али су те вести као неосноване енергично демантоване.

Нашем репортеру за шкакљива питања учинило се да ту ипак има нечега сумњивог па је желео да подробније испита ту ствар. После доста напора пошло му је за руком да открије следеће:

Свих 35 вага купили су становници села Сирче и Опланића;

Становници ова два села поручили су експрес-препоручено још 175 оваких вага;

Когод је купио вагу у „Технометалу", ишао је одатле право у Шумску секцију, где је добијао цедуљицу овакве садржине:

УПУТСТВО ЗА РАЦИОНАЛНО ТРОШЕЊЕ ДРВЕТА

Наши стручњаци су, после најновијих научних истраживања, пронашли да једно сеоско домаћинство не мора да потроши више од једног кубног метра дрвета за годину дана. Сходно томе, домаћинства на територији ова два села могу, за годину дана, одсећи највише до једног кубног метра дрвета за огрев. Ко се не буде овог плана придржавао биће кажњен по постојећим прописима.

Пошто је ово код нас новина, дајемо домаћинствима рецепт дневне потрошње дрвета да би се лакше снашла док не стекну искуство.

- За кување доручка 10 грама буковине;
- За кување ручка 25 грама храстовине;
- За спремање вечере 10 грама разних врста дрвета и
- За огрев 15 грама глоговине.

НАЈДУЖИ МОСТ НА СВЕТУ

На Ушћу смо ових дана чули следећу анегдоту:

Дошао летос на Ушће неки странац, научник. Хтео човек колима да обиђе Студеницу. Када је полазио из варошице приметио је испред моста таблу са натписом: „Манастир Студеница 15,5 км." Прошао је мост, и одмах с друге стране опет приметио таблу са натписом: „Манастир Студеница 11,5 км." Сав узбуђен научник је окренуо кола назад, два три пут је прелазио преко моста тамо и овамо ,и онда је сав избезумљен зауставио кола и вичући: „Доктор, доктор!"

Присутни видећи да му је позлило одведоше га у амбуланту.

Кажу, да је доктор имао грдне муке да убеди старог научника да није полудео. Дуго га је тапшао по леђима говорећи:

— Није то ништа, господине, издужио се мост мало, боже јада.

СИЛОМ ВЕГЕТАРИЈАНЦИ

У време када се потрошња меса и месарских производа све више повећава ,изненађујуће делује чињеница да у нашем срезу постоји варошица у којој су сви људи вегетаријанци. Али, изненађење бива још веће када се сазна да су људи у тој варошици тек пре кратког времена напрасно престали да једу месо и месне прерађевине.

На Ушћу — а то је варошица вегетаријанаца — ту појаву објашњавају на овај начин:

— Нисмо ми вегетаријанци зато што хоћемо — како неки мисле — ако не једемо постајемо стогодишњаци, већ због тога што код нас нигде месо не може ни да се купи.

НЕЋЕ НИ ЕНГЛЕСКИ ЛОЈД

Енглески осигуравајући завод — Лојд, познат по томе што врши осигурање свега — од малог прста на левој нози ћурке па до увета нилског коња — одбио је недавно да изврши осигурање живота Милене Целенцић наставнице са Ушћа.

Упитан за образложење овог, у аналима енглеског осигуравајућег завода нечувеног поступка, представник Лојда, који је ових дана боравио на Ушћу, само је хладно рекао:

— Моје предузеће не жели ипак толико да ризикује...

П. С. Као што је познато Милена већ дуже време станује на другом спрату једне зграде. До стана мора да се пење дрвеним степеницама, које су под заштитом Закона о чувању културно-историских споменика, због чега их, ваљда, газдарица и не оправља иако је неколико пута до сада добијала грађу од општинског одбора Ушће.

ЈАНАЋКО

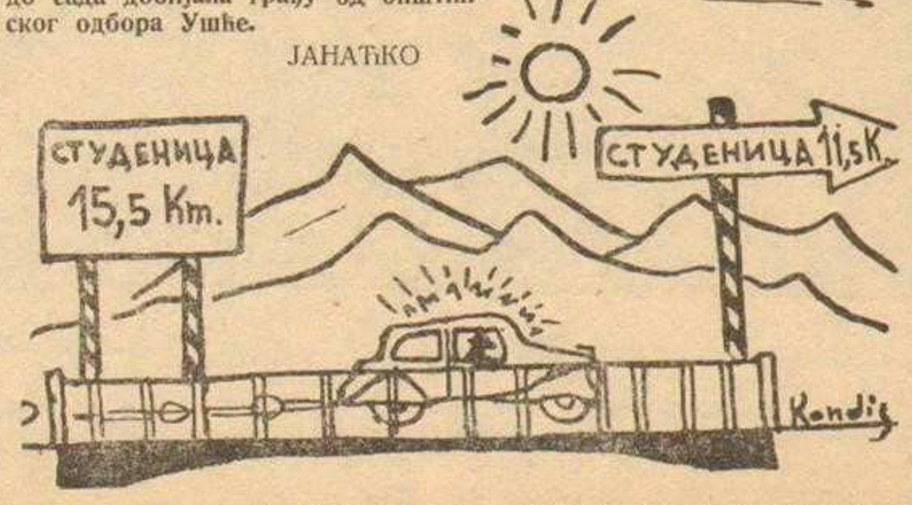

РАДИОШКОЛА РАДИО БЕОГРАДА ВАС ПОЗИВА

„ИГРАЈТЕ СЕ С НАМА“

У жељи да се још више зближи са својим слушаоцима, Радиошкола Радио Београда припремила је циклус емисија којим жели да обухвати што више осмогодишњих школа у нашој земљи.

Овај циклус назван „Играјте се с нама!“ садржаће четири емисије. У свакој емисији Радиошкола ће својим младим слушаоцима поставити десет питања. Циљ игре је да се на размишљање утроши што мање времена.

Сличне игре биле су на програму Радиошколе и прошле школске године. Међутим, тада су питања постављали једни другима ученици два града. Овога пута Радиошкола ће постављати питања свим школама које се буду одазвале позиву за игру.

У игри ће моћи да учествују само школе као колективи. Емисију са питањима слушаће сви ученици школе али ће на питања одговарати „репрезентација“ школе, да је тако назовемо, састављена од пет ученика. Они ће одговоре давати одмах након постављеног питања и то комисији састављеној од три члана коју ће сачињавати чланови школског одбора дотичне школе.

Питања ће обухватити све области политичког, друштвеног, културног и спортског живота. На пример: „Ко је Хо Ши Мин?“ Или „Како се зове орган који управља једним градом?“, „Која је земља победила на последњим Балканским играма“, итд.

У Првом колу циклуса емисија „Играјте се с нама!“ учествоваће све школе које се буду одазвале позиву за игру. У Другом колу учествоваће 100 школа чије су „репрезентације“ утрошиле најмање времена у размишљању приликом давања одговора на питања Првог кола. У Трећем колу учествоваће 50 школа, док ће у завршном колу узети учешће само 5 школа.

Пет школа које буду учествовале у завршном колу биће гости Радио Београда и на питања ће одговарати у једној од највећих сала нашег главног града у присуству великог броја ученика, наставника и других јавних и културних радника. Том приликом биће подељено пет великих награда.

Да би учесници у овој игри видели на који начин ће се постављати питања, и у опште, како треба да се спроведе игра у целини у једној школи, Радиошкола ће припремити „пробну игру“ у којој ће учествовати осмогодишња школа из Тузле. Пренос ове „пробне игре“ биће на програму Радиошколе 10 октобра у оквиру редовне емисије „Микрофон је ваш!“. Права игра почеће недељу дана касније, 17 октобра, када ће бити постављена питања Првог кола.

Школе које желе да учествују у овој игри треба да се пријаве Радиошколи најдаље до 15 октобра. Свака пријављена школа добиће правила игре и записник у који ће комисија уписивати одговоре и време утрошено на размишљање. Пријава за игру састоји се само из тачне адресе и назива школе. Пријаве доставите на адресу — Радиошкола Радио Београда.

Велики значај трансфузије крви у модерној медицини

Давно, стотине година уназад, људи су имали нејасне претставе о крви и само инстинктивно наслућивали њен значај. Отуда се и јавља појава да је крв употребљавана као напитак за јачање здравља или пак чаша крви представља нову снагу лечење. Сматрало се да попивена оронулих и остарелих, за подмлађивање и отклањање душевних поремећаја. Али лутања су стварала и искуства која су се наставила све до двадесетог века, када трансфузија није више идеја, покушај, већ стварност и успех, захваљујући младом Бечком лекару Ландштајнеру, који је 1901 године открио крвне групе и на тај начин трансфузију учинио сигурном терапеутском методом у лечењу великог комплекса оболења. То непознато а осећано кроз векове и године, данас је стварност и сазнање да модерна медицина неможе без лека — људске крви.

Ратови од 1914 до 1918 године, пишу прве странице о пресаћивању људске крви код нас. 1915 године један српски лекар, д-р Крстић, на Солунском фронту чини покушај који му полази за руком, успева да путем трансфузије спасе многе борце-рањенике. То је корен почетка примене трансфузије код нас, то је камен ударен у темељ данашње велике зграде у којој се стичу хуманост и племенитост, која представља непресушив извор, у коју су уперене очи хиљаде болесних и унесрећених.

Трансфузија каква је данас, датира од 1937 године. У тој години узето је свега двадесет литара крви што представља исувише малу количину да би се свима могло помоћи. Овако стање кретало се све до рата. Искуство из последњег дата показало је да су, захваљујући служби трансфузије крви, спасени многи људски животи. То искуство потврђује и наша НОБ. Хиљаде и хиљаде рањених спасено је последње године рата на свим фронтовима, захваљујући акцији добровољног давања крви која се водила под паролом „Крв за јуначку крв“. Хиљаде и хиљаде је спасено захваљујући бочицама крви које је давао народ у ослобођеним крајевима. Узмимо за пример Сремски фронт, потребе крви за рањенике износиле су за непуних шест месеци 20 хиљада литара.

Ништа мањи значај прикупљања довољне количине крви није данас у периоду мира. За нас је престао оружани рат, али из дана у дан из године у годину, распламсава се борба за изградњу и индустријализацију наше земље. Разумљиво је да се могу десити повреде и оболења за чије су лечење потребне веће количине крви. Тешко је говорити о несрећама, али сетимо се неких у скорој прошлости. Разне елементарне непогоде, несреће у рударским окнима, аутомобилски и железнички судари, итд. На свим тим местима крв је потребна и боце крви спасавају животе и зато свака боца представља и јесте један сачуван живот. Нећемо вас замарати бројкама, али морамо истаћи да је код наших народа врло чест случај оболења, чир који се најчешће налази на дванаестопалачном цреву или желуцу а што је најважније пропраћен је врло честим крварењем. Даље, разне сепсе и тровања захтевају велике количине крви које треба путем трансфузије унети у човечији организам.

Данас медицина неможе замислити ни један већи хируршки захват без једног одређеног минимума крви којим се надокнађује изгубљена крв. Имали смо прилике да чујемо да се у савременој хирургији даје крв пре, за време и после операције. Ако се упитамо зашто? Одговор је доста једноставан: баш те трансфузије крви, које су тако честе у хирургији, обезбеђују хирургу да лакше и потпуније обави оперативни захват, а болеснике води брзом опорављењу и оздрављењу. Данашње акушерство — породилиште, неможе се замислити без трансфузије крви, јер она представља велику помоћ у извођењу порођаја. Многе мајке сретно су пребродиле порођај захваљујући крви.

Станимо лицем у лице са болесним и настрадалим члановима наше заједнице који леже на клиникама и болницама. Зар нас та лица кроз неми човечански захтев за помоћ, не обавезују да им помогнемо не само саосећањем, већ активно — својом добровољно датом крвљу, која за добар део њих значи живот.

Дати крв унесрећеном или болесном, то је ствар свести и части. Нећемо дозволити да једна боца крви небуде правовремено пружена ономе коме је потребна, за кога она значи живот и враћање у нашу заједницу.

Никада несмемо заборавити да крв коју данас дајемо игром случаја може бити употребљена као конзервисана крв баш за неког од наших најближих а можда и за нас саме.

Давањем једног дела своје крви, нећемо ни најмање нашкодити своме здрављу, а помоћи ћемо спасавању многих људских живота.

Бранко Стефановић

СТОЈАНОВИЋ: **Увеле руже**

ПОХОД „БРАТСТВО-ЈЕДИНСТВО“

Ових дана почео је пионирски поход „Братство - јединство“. У овом походу ће наши најмлађи ићи трагом пролетерских бригада обилазећи по свим републикама места на славних дана Народне револуције.

За овај поход свака република је формирала свој одред од шездесет пионира у коме учествују по десет из сваке републике. Одредима руководе народни хероји. Из града у походу кроз Босну и Херцеговину учествују пионири Љубиша Миковић и Мирољуб Рудњанин, ученици осмогодишњих школа, који ће по повратку пренети утиске и доживљаје својим друговима.

Походом, који иде нашом Републиком, руководи другарица Божидарка Дамњановић-„Кика“, народни херој. Посета овог одреда нашем граду биће у петак по подне око 14 часова, кад ће се његови учесници сусрести са нашим пионирима и заједно посетити колектив Фабрике вагона. Том приликом они ће положити венац на гробове стрељаних родољуба у Краљеву 1941 године.

М. Ђ.

ДОБАР ОДЗИВ

Недавно је у Гимназији извршена агитација за добровољне даваоце крви међу ученицима осмих разреда и њиховим наставницима. Од 180 ученика пријавило се за добровољне даваоце крви 41 матурант, док су се од 20 професора пријавила два.

ДЕСЕТ ДАНА КОЈИ СУ ПОТРЕСЛИ СВЕТ

ЏОН РИД

Ове године у целом свету се слави четрдесетогодишњица Велике Октобарске социјалистичке револуције. Желећи да ту прославу што свечаније обележи Редакција „Ибарских новости“ почеће од овог броја са објављивањем извода из књиге познатог америчког новинара Џона Рида: „Десет дана који су потресли свет“. Ова књига представља аутентично сведочанство о догађајима из Револуције а писана је једноставно и разумљиво. Читаоци ће имати прилике да, макар и делимично осете сву драму која се у ове дане пре четрдесет година одигравала у Русији.

Прочитавши с огромним интересовањем и неослабљеном пажњом књигу Џона Рида „Десет дана који су потресли свет“, ја од свег срца препоручујем то дело радницима свих земаља. Желео бих да ту књигу видим растурену у милионима примерака и преведену на све језике, јер она даје истинито и необично живо написано излагање догађаја, толико важних за разумевање тога шта је пролетерска револуција, шта је диктатура пролетаријата. Та питања су данас предмет најширих дискусија, али пре него што се ове идеје усвоје или одбаце, потребно је схватити цео значај решења које се доноси. Књига Џона Рида, без сумње, помоћи ће да се рашчисти то питање, које претставља основни проблем светског радничког покрета.

ЛЕЊИН

(Написано крајем 1919)

ПОЗАДИНА

Крајем септембра 1917 посетио меје у Петрограду један страни професор социологије који је путовао по Русији. Од пословних људи и интелектуалаца сазнао је да се револуција стишава. Професор је о томе написао чланак, а затим је путовао по земљи; посећивао је индустриска места и сељачке општине — где је, на његово изненађење, изгледало да се револуција нагло шири. Међу најамним радницима и светом који обрађује земљу свуда се чуо захтев: „Земља сељацима, фабрике радницима“. Да је професор посетио фронт, он би чуо како цела армија говори о миру...

Професор је био збуњен, иако без разлога, јер су оба запажања била тачна. Сопственичке класе су постајале све конзервативније, а народне масе све радикалније.

Међу пословним људима и интелигенцијом уопште владало је осећање да је револуција отишла довољно далеко и да траје сувише дуго, да ствари треба да се среде. Ово осећање делиле су главне „умерене“ социјалистичке групе: мењшевици-одбранаши и есери, које су подржавале Привремену владу Керенског.

Међутим, међу радничким, војничким и сељачким масама владало је упорно осећање да „први чин“ још није одигран. На фронту су армиски комитети стално долазили у сукоб с официрима који никако нису могли да се навикну да с војницима поступају као с људским бићима; у позадини су власти затварале аграрне комитете, које су изабрали сељаци, због тога што су покушавали да спроводе владине уредбе о земљи; радници у фабрикама пак, борили су се против црних листа и локаута.

За разне манифестације незадовољства народа „умерени“ социјалисти су имали један одговор: чекати на Уставотворну скупштину која треба да се састане у децембру. Али масе се нису задовољавале тиме. Уставотворна скупштина је добра ствар; али постоје неке одређене ствари због којих је извршена руска револуција и због којих су револуционарни мученици трунули у хладном братском гробу на Марсовом пољу ,а које се морају постићи с Уставотворном скупштином или без ње; мир, земља и радничка контрола над индустријом. Уставотворна скупштина је одлагана и одлагана, и биће вероватно опет одлагана све док се народ довољно не смири, можда да би се изменили његови захтеви! У сваком случају, прошло је осам месеци од револуције, а имало је мало шта да се види...

Од марта 1917 године, кад су разбешњени радници и војници који су нападали Таврическу палату присилили колебљиву царску Думу да преузме врховну власт у Русији, народне масе, радници, војници и сељаци били су ти који су силом изнудили сважу промену у току револуције. Они су збацили владу Миљукова. Њихов совјет је објавио свету руске мировне услове: „Никакве анексије, никакве контрибуције, право народа на самоопредељење“. И поново, јула месеца, спонтани устанак неорганизованог пролетаријата још једном је јуришао на Таврическу палату и тражио да совјети преузму руску владу.

Бољшевици, који су тада били мала политичка секта, стали су се на чело покрета. Као последица страшне пропасти устанка, јавно мњење се окренуло против њих, и њихове масе без вођа повукле су се у Виборшки крај — петроградски Сент-Антоан. После тога дошло је до суровог прогона бољшевика: затварани су на стотине, међу њима Троцки, госпођа Колонтај и Камењев. Љењин и Зиновјев су се повукли у илегалност. Бољшевички листови били су забрањени. Провокатори и реакционери викали су да су бољшевици немачки агенти, све док људи широм целог света нису поверовали у то.

Али Привремена влада није била у могућности да докаже своје оптужбе; за документе којима је требало доказати пронемачку заверу утврђено је да су фалсификати, и један бољшевик за другим пуштани су из затвора без суђења, уз номиналну или никакву каушију. Најзад су свега шесторица остала у затвору. Немоћ и неодлучност Привремене владе, која се стално мењала, представљале су аргумент који нико није могао да порекне. Бољшевици су поново избацили паролу тако омиљену у масама: „Сва власт совјетима!“, и нису били ни најмање себични, јер су у то време већину у совјетима имали „умерени“ социјалисти, њихови огорчени непријатељи.

Али, још важније: они су усвојили основне и једноставне жеље радника, војника и сељака и из тога створили свој непосредни програм. И тако, док су се мењшевици-одбранаши и есери упетљавали у компромисе с буржоазијом, бољшевици су брзо освајали руске масе. У јулу њих су прогањали и презирали; у септембру, они су готово у целости придобили за своју ствар престоничке раднике, морнаре балтичке флоте и војнике. Септембарски градски избори у великим градовима били су врло значајни: мењшевици и есери добили су само 18% гласова, према више од 70% у јуну...

У међувремену су бољшевици сигурно побеђивали у месним совјетима широм целе земље, у синдикалним подружницама и у редовима војника и морнара. Сељачки совјети остали су још увек конзервативни, јер се у заосталим областима земље политичка свест споро развијала.

Истовремено су се свугде јављали знаци да снаге реакције стичу самопоуздање. У хумористичком позоришту „Троицки“ у Петрограду, на пример, једна група монархиста прекинула је бурлеску „Цареви греси“ и претила да ће линчовати глумце због „увреде цара“. Неки листови почели су да уздишу за „руским Наполеоном“. Међу буржоаском интелигенцијом било је уобичајено да се совјети радничких депутата — „рабочих депутатов“ називају „собачих депутатов“ — совјетима псећих депутата.

Велики део сопственичких класа више је волео Немце него револуцију — чак више него Привремену владу — и није се устезао да то изјави. У руској породици код које сам становао тема разговора за вечером била је скоро увек долазак Немаца, који ће донети „закон и ред“... Провео сам једно вече у кући неког московског трговца. За време чаја упитали смо једанаест људи за столом кога више воле: Вилхелма или бољшевике. Од једанаест гласова десет је било за Вилхелма...

У тој атмосфери корупције, чудовишних полуистина, дан за даном звучала је једна чиста нота, све јачи клик бољшевика: „Сва власт совјетима! Сва власт непосредним представницима милиона и милиона обичних радника, војника и сељака. Земља, хлеб и крај бесмисленом рату, крај тајној дипломатији, шпекулацији и издаји... Револуција је у опасности ,а с њом и ствар читавог човечанства!“

Борба између пролетаријата и буржоазије, између совјта и владе, која је почела у првим данима марта, приближавала се врхунцу. Пошто се једним скоком пребацила из Средњег века у двадесето столеће, Русија је пренераженом свету показала два система револуције — политичке и социјалне — у борби на живот и смрт.

(Наставиће се)

СВЕТ КЊИГА

Антони Тролоп:

„БАРЧЕСТЕРСКИ ЗВОНИЦИ“

(Зора, Загреб, 1957)

У плејади викторијанских романописаца, Антони Тролоп заузима на више начина посебно место. У књижевној епохи у којој се писало јако много (Дикенс) и често врло опширно (Текери), Тролоп је ипак успео да стекне глас књижевника чија продукција запањује, а чија опширност може да се пореди са елаборатношћу „најдужих“ писаца **овог** периода.

Наставимо ли да упоређујемо Тролопа са његовим савременицима, установиће се да је он још више викторијански смирен и невољан да се у својим делима залаже за било какву идеју или напада било које друштво или друштвену групацију него остали његови савременици.

Тролопови романи су само номинално друштвене хронике, фотографски савршене друштвене хронике које, као и фотографија, верно, најверније преносе промене које се дешавају у описаном друштву и портрете људи који у њему живе и сачињавају га, — али инсистирају на периферном изгледу ствари, не генерализују појаве и догађаје већ детаљно и са много података из свакодневног живота дочаравају општи амбијент.

Недавно је млада француска књижевница Франсоаз Саган поводом свог најновијег романа изјавила да права књижевност не пресликава живот, да није блиска животу, и да живот има врло мало везе са уметношћу.

„Живот је безобличан; уметност је јасна и одређена“, каже он. Оригинално и непроверено — као и већина ствари које ради Саганова.

Поминьемо ову изјаву као веома карактеристичну за време у коме живимо, време које ће, сви су изгледи, одбацити Тролопа као досадног, неинвентивног и празног, мада је он од свега најмање досада (ретке су књиге које се тако лако читају као „Барчестерски звонници“) а празан је на један викторијански начин што је у крајњој линији слабост епохе а не Тролоповог пера.

Објективно говорећи, без обзира што савремена психолошка и етичка конјунктура никако не иде на руку Тролопу, мало је књижевника који као он умеју да уоче ситнице у свакодневном животу људи и да их пласирају на начин који у крајњем ефекту, ма да аутор свесно не тежи том циљу, ипак оставља утисак неке генералне оцене о описиваном друштву и времену.

Роман „Барчестерски звонници“ написан 1857 године, један је у низу романа из серије о Барчестерској опатији. Писац неуморно улази у домове малог провинциског места и посматра људе у којима су његови савременици често могли да пронађу себе.

Овај роман данашњи читалац треба да чита, вероватно, или када је на летовању. Наш смисао за књижевну конверзацију последица је само перманентне журбе у којој живимо. Тролопови савременици се ни куд нису журили. Макар не они **које** он описује у својим романима. С. С.

НАШ ФОЛИЧАК

МИЛОШ БОШКОВИЋ
ученик

Ноћна тишина

Испод мање шумовите Дубраве, налази се под очађавелом црном сламом кућа старог типа. У стрехама су многобројна гнезда, у које сваког часа улећу врапци са кокошијим пером, или омањом сламком у кљуну. Са обе стране куће налазе се врата, која су била склепана на брзу руку, па су између дасака повећи отвори.

Када се у њу уђе споља, ништа се не би могло видети, док се очи не би привикле на полумрак, који је увек владао у тој влажној згради.

Цела кућа се дели на велику полумрачну собу, у којој се на средини налази велико огњиште, а около до зида од земље се уздижу „атуле“, на којима би се увек налазиле празне алатке и многа старудија, док би на тавану било у свако доба године очађавело удо или бар какав комад нагрижене сланине, и на мању собицу у којој је у углу постављен повећи, напрсли и грубо истесан сто, око кога су дугачке и старе клупе. Одмах до њега је дрвени кревет, који је био легло стеница. До кревета се налази пећ од неког старог гвозденог бурета, чији је чуњак одмах водио кроза зид у већу напред поменуту просторију, коју би укућани звали „Кућа“; поред зида је ниска, накривљена полица у којој би увек било неопраних судова, по којима би мишеви по ноћи правили богату гозбу; до ње се налазе „Наћве“, у којима скоро увек има сувих и тврдих као кост, комада, а по неке је чак попала бледо зелена буђ, на коју се толико не води рачуна. Када се таквих комата накупи више, онда се они стављају у лонац и тако се направи лепа попара која се замасти кајмаком. Око ње се деца обично свађају ко ће више да поједе.

Наравно, око куће се налази више зграда. Ту је најближа кошара, која је названа „буара“, јер има тако много бува, да кад се у њу уђе, само миле и скачу уз ноге, па се чикају која ће пре да се увуче у ногавицу. Одмах иза ње се налази друга кошара у којој се стока стално затвара, а испод обадве „Зграда“, која по бувама ништа не изостаје иза оне прве.

„Ама бре, бриши и бриши и ништа не вреди. Неће гамад да се утру“, говорила би нека од жена када би је неко упитао зашто их има толико.

„А зашто не поспеш сна'о, оног прашка, па да видиш?“ упитао би Цветко коју од снаха.

„Шта... оно што дави у гушу? Оно ми још говориш да се угушим? Да се удавим? Ено ономад, грешна ја, бог да ме прости посула ОНО по ћебету, по јастуку и још где нисам, па се све бели. Кад одо', кад сео да легнем, а оно знаш како је, мрак у нашој згради, па се ништа не види. Покријем ти се грешна чак и по глави. Кад нешто ме дави у гушу, сигурно онај вражи прашак. Стаде за очи да окида, за нос да пеца, за гушу да стеже... па уби боже не могу да дишем, прокукала ја, не могу, не могу, дави, дави, дави и само да се крепа и ништа друго, да се цркне. Па ти онако пијана, ја од онога, скочим из кревета, па по мраку час овамо, час онамо, док лупим главом о разбој, ногом о буре, другом о камен... ууууу... просњела ја шта дочека... не, не, не говори ми више о том ђавољем прашку. Очи му испале и ко га први измисли... — говорила је она тако жестоко да јој пена избија на уста.

Старац, увек весео као какав младић, посматрао је мирним и благим погледом.

„Ако, ха ха ха ха... па шта ниси изгубила главу, да ми те бљувотине и не причаш, ха ха ха ха... и смејао се задовољно Цветко. Снаха је постиђено и увређено ушла у кућу.

Кућа се налазила сто метара више главног пута, који је спајао два мало већа села, него што је ово у коме се она налази. До ње води омален колски пут, који је направљен за мале потребе. На самој раскрсници се налази ограђено гувно у које скоро увек има зденуте, готово труле сламе. Код њега се у лето сакупе, пред залазак сунца сељани, који терају стоку на испашу у Дубраву, да је ту сачекају и отпраде кући.

У тој кући су живела чељад од два брата. Један се звао Цветко, а други Антоније. Живели су лепо и сложно, али у последње време гледали су се искоса.

За неко време Антоније је отишао у рат. По повратку кући, деца би се окупила око њега, да им прича своје доживљаје. Тако је једне вечери прича почела овако:

„А да, ево овде, овако, видиш, овако — показивао би и прелазно целим кажипрстом преко горњег дела чича Антоније — ево, још се, познаје. Овако фркну, докачи, не знам како да кажем, ђаво да га носи. Овако фијукну онај ђаволји куршум и помислих да сам погинуо...

„...Мртав од стра' ја се опружио, као да спавам и стао да чекам да душа испадне — прича Антоније, па све му из уста излиједе, нека вода

Илустрација: Р. ДУГАЛИЋ

и прска по осталој деци, која на то и не паде, већ као да гутају његове речи, толико беху у њега упиљела, да изгледа да ће им очи испасти.

„А чело? — упита један повећи малишан, који је увек бивао велики ђаво.

„А чело?“ — понови чика Антоније мало збуњен — „ух, чело, чини ми се да ме још боли, да, да, питаш кад ме чвркну?“

„Па него шта мислиш, кад те чвркну како оћеш!“

„Ух, кад ме је ударило, ја лепо легнем и чекам шта ће бити. Не смем да се помакнем, жмурим и чекам... пуњава се све даље чује... сад је крај свему овом, сада ево само... и ја не доврших са мислима кад ме неко гурну и зовну: „Чича, чича, ај чича?“ а ја на то скочим, кад оно један човек носи о рамену торбу са крстом, црвен ли беше или плав, богами ти не умем казати, ђаво да га носи колико се препадо' па заборави'. Кад се осврнем, а оно ти поред мене носила. Сетим се ја шта ће они па муцајући проговори': „Шта, па... па... ја... ни,, нисам,, јо,, још умро“, пипнух се за чело... здраво здравцито, кад ево сад. Јес' 'лебами овог... здраво, ама ни чворуга, то је брате чудо.“

„Ма шта причаш, кад мало пре рече да те куцнуло у ту ћупину?“ — стаде да се смеје и изиграва онај малишан, готов да изведе какву шалу на рачун чича Антонија.

„А а а... Уплашио се чича од метка па се направио мртав!“ — почеше се смејати око мене — настави поцрвенели чича Антоније — „мисле они да се ја уплашио од борбе... видиш ти њих шта ми направише.“

„Стварно како си то могао да допустиш чичо?“ — упита га опет подругљиво онај малишан.

Једна од жена донесе качамака са млеком и они немогаше даљи одговор да сачекају већ пожурише да задовоље прво свој стомак.

Чича Антоније скоро свако вече прича овако деци и на тај би их начин забављао. Иначе је био скоро у свако време весео, мирне нарави и све му је било једнако. Био је разборит човек, па су га деца зато и волела.

ИБАРСКЕ НОВОСТИ нашој деци

(КИЛИМАНЏАРО, АФРИЧКИ БРИЈЕГ: ПРИ ДНУ ЈЕ ЖЕГА, ПРИ ВРХУ СНИЈЕГ)

Пут за Килиманџаро

Једнога снијежног дана,
три се другара сложе
да пођу на далеки пут:
слонче од порцулана,
мајмун од сиве коже
и лав од вуне, жут.

Зима им дојади јака
и сила Симе дјечака.

Жали се тако лав,
гужан, очупан сав:
„Страшна је, каже, зима,
кад стегне снагом свом,
а још је гори Сима,
бије нас — као гром!“

Мајмунче за њим рече:
„Африка, топли крај,
гдје врело сунце пече
нама је завичај!
Африка зове нас,
нама је тамо спас,
Другови, сви у кас!“

Весело слонче труби:
„Хајдемо у гнијездо старо!
Бјеж'мо од људи грубих!
Правац — Килиманџаро!“

И једног зимског дана,
док се пахуље множе,
на далек пођоше пут
слонче од порцулана,
мајмун од сиве коже
и лав од вуне, жут.

Ишли су тако право,
гором, за дивљом козом,
равницом, журним ходом,
низбрдо стрмоглаво,
некад се труцкали возом,
а негдје љуљали бродом.

Мајмун је збијао шале,
ту му не треба смјене,
па је весело било
до саме ноћи снене.

Лав је чувао стражу
ноћу, будан и љут,
а слон је трубио силно:
„Склањај се, правите пут!“
Најзад се дигоше увис,
око њих вјетар свира,
путују изнад гора
на змају од папира,
на змају чудних шара
у правцу Килиманџара.

На крају — спазише брдо
високо, под снијежном капом.
„То ти је Килиманџаро,
кунем се главом и шапом!“ —
повика мали лав
од среће блиста сав...

Данас под моћним бријегом
гдје бујан живот ври,
понекад сретнеш, кажу,
чудне звјерчице три.
Видиш их зором раном,
дању, у сутон тих:

никог не лове оне,
нит, ико лови њих...

А код нас мећава гуди,
завија, чуда ствара,
док мали Сима сања
шуме Климанџара.

Бранко ЋОПИЋ

ГЛИНЕНА ПТИЦА

ЧЕГА ИМА депог у обичном парчету глине? Сива грудвица не личи ни на шта.

Узео Ендрус груменчић глине у обе руке. Гњечи је, превртће рукама и гле — испаде лоптица.

Глинена лоптица ће се осушити. Ендрус ће је обојити светлим бојама и шараће се са Магдом.

Ендрус има много глине и воли да од ње прави разне ствари. Шта ли ће још да направи?

Гњечи Ендрус глину, превртће је по рукама, на дасци... Можда је то опет лоптица.

Не, Ендрус је направио у лоптици јамицу и ставио у њу гранчицу са листићем. Погледајте, испала је јабука!

Шта се може учинити са глиненом јабуком?

Кад се она осуши, Ендрус ће је обојити и обесити о јелку.

Меси Ендрус глину, превртће је опет по рукама, на дасци... Шта ли ће то сад испасти?

И ево, Ендрус са једне стране мало издужи лопту и прилепи јој кљунчић. Са друге стране и на боковима, ставио је у мекану глину перца, која је гусан изгубио на језеру.

Зар то није дивна птичица?

Уместо ногу — штапићи, уместо очију перле које је дала Магдица.

Поред прозора, испод стрехе, гле да на птичицу ласта. Пи... Пи... каква чудна птичица... Пи... Пи... ја такву још нисам видела. Хоћеш да полетиш са мном? Ја ћу ти показати језерце и врт где има много укусних црвића.

Али, глинена птичица није полетела, иако је прозор био отворен. Није хтела да лети, јер је била од глине. Зато је ласта сваког дана долетала, седала на прозор и причала глиненој птичици о свему што се де шава.

Сви у кући волели су глинену птичицу: Ендрус јој је направио и гнездо, а Магда га је обложила меким сеном.

Онда су деца направила малу башту од гранчица. Баштица је била баш као права. И зелене хартијице на гранчицама шуштале су и њихале се као лишће.

(с пољског)

Е. КРУК

Једног дана пође он неким послом код неког Душана у суседно село.

Што је заборављено рећи у почетку, одмах испод гувна које је на раскрсници путева, налази се стрмо усечена клисура кроз коју протиче мали поток чија се вода стропоштава у њу са великим падом, при чему чини велики жубор.

Када је чича Антоније отишао, малишану кога беху назвали Сирајлија, јер је много волео сир, дошла је нова мисао да изведе шалу на рачун чичин, која је на крају лепо успела.

Сирајлија одмах по заласку сунца упути се ка гувоу. Ту крај плота седе и стаде да посматра напред поменуту дубодолину, која се налазила одмах испод гувна. Њене стране биле су врло стрме, тешко је било сићи, а још теже изаћи. По ободу су расле леске, дренови и разно друго густо шибље. Кроз њу је, како је напред наведено, жуборио омањи поточић. Он је текао из Дубраве, а извирао је на врло лепом и живописном месту ту је извор са лепом, бистром, чистом и хладном водом.

У селу је све мирније, само се чује поток са својим непрекидним жуборењем.

Сирајлија се прибио уз скоро сваљен плот, миран и слуша неће ли се чути чича Антоније. Никога нема. Над његовом главом пролете јеленак са снажним звучењем крила, па затим прхну по која задоцнела птица.

На небу нема ниједног облака, па је чисто као стакло. По њему затрепери по која усамљена звезда, бацајући свој неприметљиви зрак у небеску бесконачност, или полети муњевитом брзином као метеор, остављајући за собом млечно бео траг. Месеца још нема, за њега је још рано. На земљу се спушта све гушћи мрак. Нигде се ништа не чује, до бучног пада воде у потоку. Тај жубор одлиједе у тој нијемој ноћној тишини. У потоку злосутно закреште по неки пут сова, да се кожа на човеку најежи а животињама стане и скамени се дах. Злокобна, злосутна, плашљива и нема се помрчина хвата. Само тишина... тишина и ништа друго. По неки пут се чује уздах иза једне високе клеке, више потока. То се је премостио и сакрио Сирајлија, после неког времена седења испод плота. Ништа нема да ремети ту пусту ноћну тишину. Од једном, некакав глас, па после тога жетелачка песма:

„Роди нам поље роди,
роди нам хлеба белога...“

Мелодија песме се одбија о Дубраву, чује се далеко и врло брзо одлиједе кроз ту нијему ноћну тишину.

Да ли је то он? Да, можда је то баш он. Неко се у клеци накашља и да је био дан могло би се видети како му очи засветлеше, а лице се разведри и постаде веселије, рука се дохвати ситне прашине, у којој беше безброј ситних каменчића и чврсто је стегну. Песма се све више приближавала и постајала све јаснија. По гласу се могло погодити да то пева старији човек. Песма од једном преста, а вратнице с оне стране потока нагло шкрипнуше. Неко се брзо и ломећи суво грање уз пут спуштао у поток. Одмах око њега беше густо шибље са жутим, сувим лишћем. За тренутак стаде, да се одмори. Све се утиша, само је бучна вода прскала овога по лицу. Мрак је био густ; мртва и страшна тишина.

Одједном се неко исправи иза клеке, ману снажно руком и... б р р р р лишће у потоку на лескама се ускомеша; нешто је пало по њему и покварило ту мирну ноћну тишину. Старац у потоку уплашено и престрављено нагло скочи и једва повраћајући дах викну промуклим гласом:

„Уа, уа бре! Уа бре!!“

Прасак се још једном понови по лишћу, али сада још јаче и то трипут узастопно. Старцу колена почеше клецати, снага само што га није издала, пред очима му се јавише колутови, нека ватра, пламен и најзад угледа како се ђаво ухватио у коштац са вештицом. Обадвоје имају крила, а ђаво омахује дугим репом са неком малом лоптом на врху, која кажу, кога докачи на месту га убије. Вештица од муке прегриза снажним и огромним зубима стабла високих храстова као да су сламчице, а ђаво огромним и дворакљастим роговима чупа коренове старих букава која су, кажу, ту давно била, па су их посекли сељани.

Старац ни жив ни мртав. Глава му ври као у котлу, очи исколачио, па гледа двобој; дах му стао, срце снажно лупа, као да ће из груди да искочи, у ушима му зуји, цичи, пишти, као каква парна машина. Кад му се дах поврати, дође при себи, немаде кад ни штап да узме, без кога није могао ни испред куће да изађе, дохвати се супротне стране потока, па запео из све снаге, јури ли јури... кроз неколико минута изађе на пут и стаде. Учини му се да је пробавио два, три сата док је изашао уз ту врло стрму страну потока и муњевитом брзином појури. Пред очима му је севала ватра, све му се чини да га ђаво и она проклета вештица јуре. Што је брже трчао све му се чинило да иде све спорије. Изненада лупи свом снагом о један камен па се опружи по путу колико је дуг. Полако се прибра и устаде, са још већим страхом повика колико га грло носи промуклим гласом:

„А а а а а а а брате Цветко!!“ сада пође мало лакшим кораком, али се страх не смањиваше. Од једном Цветко изби иза плота:

„Шта је, ако бога знаш, Антоније!“

„Ух, ух, погибох брате, погибох; не могу од муке да ти причам... ево знаш како...“ и он му све лепо исприча и још мало увелича како то страх захтева.

Цветка подузеше неки жмарци, учини му се да на трњу стоји, кожа му се најежи, а очима поче да колута. Поче да се окреће око себе и учини му се сваки жбун, нечим страшним... Најзад пођоше, држећи се једнако за руке, које су биле загрејане, а с времена на време нагло би се затресло, као да их дрма електрична струја.

Пођоше путом, али како се страх у њих ушуњао, не смедоше њиме већ скретоше испод плота у њиву на њеном средином наставише ситним несигурним потоком кући, у којој беху сви полегали осим снахе која је остала да их чека.

Од једном се појави месец иза брега и просу своју нежну светлост на већ орошену и хладну земљу. Пуста, нема и страшна ноћна тишина. Од једном се чу шкрипа старих корака на кући и пас нагло залаја из долусна те проломи ти мирну ноћну тишину. Све се полако утиша само се с времена на време чује грохотан смех и нека се прилика диже иза клеке и пожури журним корацима ка кући, у којој замакоше две особе скоро обезнањене и прецркле од страха.

Смех полако изчезну и наступи глува поноћ. Само вода у потоку наставила је свој непрекидни пут и пријатни жубор, који надалеко одзвањаше горе у планини.

Ускоро суђење крадљивцима бакра

На оптуженичкој клупи у краљевачком Окружном суду, наћиће се група од седам лица која одговара за дела тешке крађе и пљачке. Јавни тужилац већ је поднео оптужницу против Николић Здравка, ковача из Краљева, Берзанис Нијазиса, шофера, грчког држављанина из Краљева и њихових саучесника Петровић Нићифора, машиновође из Краљева, Николић Војислава, ковача из Прогорелице, Ненадовић Момира, зидара из Мрсаћа, Николић Јована и Николић Милића, ковача из Адрана.

Прва двојица одговарају за крађу бакра, коју су извршили у марту и априлу ове године. До идеје да се краде бакар, који се возом превозио из Борског рудника за ваљаоницу у Севојну, дошло је од стране Николић Здравка, који је раније већ седам пута осуђиван због разних кривичних дела. Како сам ни је могао да изврши крађе, Николић се удружио са Берзанисом, који тек што је изашао из затвора. Њих двојицу је неко непознато лице обавештавало када воз са бакром треба да прође кроз краљевачку станицу, па су они по читаве ноћи, проводили у дежурству очекујући возове. Када би композиција са отвореним вагонима у којима се налазио бакар, пристигла, они су запамтили број вагона и одлазили иза ложионице где воз успорава вожњу и ускакали у њега. Прикривени мраком њих двојица су бакарне плоче тешке 82 кгр. избацивали из воза дуж пруге све до станице Мрсаћ. Затим су бакар прикривали код својих пријатеља — ковача из Адрана где су га секли на комаде и камионом пребацивали у Крагујевац и тамо га продавали предузећу „Отпад“. Тако је једном чувар пруге у Грдичком тунелу приметио једну бакарну таблу, коју крадљивци нису успели да однесу, па је овај случај пријавио СУП-у у Краљеву. Органи секретаријата унутрашњих послова, брзо су крадљивцима ушли у траг и похватали су читаву групу од 7 лица. Николић и Берзанис налазе се у истражном затвору.

Ова двојица у исто време одговараће заједно са Нићифором Петровићем за тешку крађу лагера и четири лежишта, које су помоћу дизалице успели у току ноћи, априла месеца ове године, да скину са једног вагона на железничкој станици у Краљеву.

Окривљени су овим крађама нанели заједници штету од преко милион динара. Тако је напр. Николић Здравко од добијеног новца за украдени бакар купио себи два стана у Београду и један у Нишу, које је касније препродао по двоструко већој цени, да би себи купио моторбицикл и аутомобил.

Сва седморица окривљених углавном су признали почињена дела крађе.

Д. О.

НЕМОРАЛАН ЗАЈАМ

У једној коцкарници у Билефелду у Западној Немачкој, изгубио је један трговац позамашну суму новца. Да би му омогућио да даље игра позајмио му је власник коцкарнице 500 марака, на коју му је суму трговац издао чек. После краће игре изгубио је трговац и тај новац. Сутрадан је власник коцкарнице пошао у банку да уновчи чек, али је ту сазнао да је трговац затворио свој конто. Тада се власник коцкарнице обратио суду тражећи принудну наплату чека. Међутим, суд га је одбио са мотивацијом да је зајам дат у циљу настављања коцке неморалан.

МАЛИ ОГЛАСИ

● **ПРОДАЈЕМ КУЋУ.** Две собе, кујна, шпајз, подрум и остале просторије. Усељиво по споразуму. Петровић Војислав, златар, Краљево.

● **ПРОДАЈЕМ ПЛАЦ** у Краљеву, улица Војводе Путника код аеродромског друма. Површина 21 ари. Обратити се: Божиновић, Београд, Косовичићев Венац 18.

● **ДИПЛОМУ** квалификованог радника број 331/52 оглашавам неважећом. Радиша Спасојевић, металостругар. Краљево.

● **ОДРИЧЕМ** се своје жене Карацић Миломирке и дугове које на моје име учини не признајем. Карацић Бранислав, из Бадања — Рашка.

● **СВЕДОЧАНСТВО** IV разреда основне школе, издато у Витановцу 1951 године, оглашавам неважећим. Милован Миловановић из Витановца

ОБАВЕШТЕЊЕ

У вези дописа Занатске коморе НР Србије бр. 1185 од 14 септембра 1957 године позивају се све приватне занатлије града и среза Краљево да неизоставно дођу на конференцију која ће се одржати дана 29 септембра 1957 у 9 часова пре подне, у просторијама 4 основне организације — преко пута Занатске коморе са следећим дневним редом:

1. Дискусија о преузимању пензионог осигурања приватних занатлија код Завода за социјално осигурање.
2. Разно.

Управа Здравствено-пензионог фонда — испостава Краљево

УПРАВНИ ОДБОР ДЕЧЈИХ ЈАСАЛА И ОБДАНИШТА ПРИ НОО КРАЉЕВО

расписује

КОНКУРС

за пријем у службу једну васпитачицу за предшколску децу

УСЛОВИ: Завршена учитељска школа или школа за васпитаче
Плата по Уредби.
Молбе за пријем у службу са потребном документацијом поднети до 30 септембра 1957 године.

УПРАВА

МАГНОХРОМ
ИНДУСТРИЈА ВИСОКОВАТРОСТАЛНОГ МАТЕРИЈАЛА
КРАЉЕВО

Расписује

КОНКУРС

1) ЗА СТИПЕНДИРАЊЕ:

а) шест студената технолошког факултета — технолога
б) четири студента технолошког факултета — металурга
в) шест студената економског факултета.

Под а) и б) долазе у обзир студенти четврте и пете године студија који желе да се специјализирају у производњи ватросталног материјала.

Под в) долазе у обзир студенти који се налазе у завршној години студија.

Уз молбу приложити биографију, потврду факултета о досад положеним испитима и уверење о имов. стању.

2) ЗА ПРИЈЕМ У СЛУЖБУ:

а) Лекара опште праксе за рад у Здравственој станици. Могућа специјализација.
б) Два техничара-хемичара за рад у лабораторији.
в) Два лаборанта за рад у лабораторији.

МОЛБЕ ДОСТАВИТИ НА ГОРЊУ АДРЕСУ.

КРОЗ ГРАД

БИОСКОП „СУТЈЕСКА“

Од 27 до 29 „Дама с камелијама“ (амерички)
Од 1 до 3 „Ципелице на асфалту“ (домаћи)
„Земља фараона (амерички)

БИОСКОП „ЛИПОВ ЛАД“ — Матарушка Бања

28 и 29 „Вила Боргезе“ (француско-италијански)

ДЕЖУРНА АПОТЕКА

Од 28 до 5 „Прва народна“

МУЗЕЈ

Понедељком не ради, уторком и четвртком ради од 8 до 12 и од 15 до 18 часова, средом и суботом од 8 до 12 часова, петком од 8 до 14, недељом од 9 до 12 и од 15 до 18 часова

ВОЗОВИ:

За Београд: 3,00 (брзи); 3,52 (путнички); 10,13 (балкан-експрес); 12,57 (путнички); 15,15 (локал за Крагујевац); 21,54 (путнички Скопље—Лапово).
Из Београда: 2,07 (брзи); 5,54 (локал за Крагујевац); 6,26 (путнички); 11,54 (путнички); 19,25 (балкан-експрес); 21,25 (путнички).
За Скопље: 2,20 (брзи); 6,42 (путнички); 12,11 (путнички); 19,35 (балкан-експрес); 22,42 (путнички);
Из Скопља: 2,47 (брзи); 6,13 (путнички); 10,02 (балкан-експрес); 12,42 (путнички); 21,31 (путнички).
За Чачак: 3,10; 4,35; 15,10; 18,30.
Из Чачка: 1,52; 5,50; 16,07; 19,02.
За Сталаћ: 3,48; 13,13; 15,25 (до Крушевца).
Из Сталаћа: 8,55; 18,15; 5,56 (полази из Крушевца).
За Богутовац: 4,38; 15,20.
Из Богутовца: 5,45; 6,25.

АУТОБУСИ:

За Београд: 5,45; 6,45; 14,45; 15,45.
Из Београда: 9,10; 10,10; 18,15; 18,45.
За Крушевац: 9 и 17,30.
За Чачак: 8,40; 12,40 и 17,40.
Из Врњачке Бање у 6 и 10,30 часова.
За Врњачку Бању у 7,30 и 13 часова.
Аутобуси полазе из Врњачке Бање испред млекаре „Трст“, а из Краљева испред хотела „Париз“.
За Матарушку Бању: 6,45; 9,30; 12,00; 15,00; 19,30 (полазак испред Поште);
Из Матарушке Бање: 5,30; 8,15; 11; 14,15; 18; 21.

ПРЕКИНУТА ТРАДИЦИЈА

СЛОГА — РАБОТНИЧКИ 2:1 (1:0)

СЛОГА: Вукићевић 8, Стефановић 7, Костантиновић 5, Видосављевић 5, М. Ђорђевић 8, Соколовић 5, Марковић 4, П. Ђорђевић 5, Вулетић 6, Миздраковић 6, Лукић 6.
Стрелци: Вулетић и Марковић

Не дешава се ретко да бољи тим изгуби утакмицу. Међутим, на недељној утакмици у Краљеву, Работнички је играо далеко боље од **свог** противника а ипак је без бодова отпутовао за Скопље. Његови играчи трчали су боље, демаркирали се на време, још боље покривали Слогине играче, стартовали на прву лопту и често опасно шутирали на гол Вукићевића. Сва је срећа те је голман Слоге бранио у великој форми.

Иначе, прво полувреме протекло је у наизменичним нападима оба тима, где су и Слога и Работнички имали по неколико зрелих шанси, које су остале неискоришћене углавном због неодлучности навалних играча као и сигурне одбране Гичевског и Вукићевића. Тако је у 33 минуту Поповић, десна полутка Работничког, са десетак метара неометан, шутирао оштро у пречку. Одбијену лопту Вучиновски није искористио јер је Вукићевић у дивној паради отклонио опасност од гола.

1:0 ЗА СЛОГУ. То се догодило у 39 минути. Лукић се на левој страни лако ослободио два противничка играча и убацио слободном Вулетићу, који се нашао сам испред Гичевског и са 6 метара сигурним ударцем погађа леви угао гола. Том приликом у дуелу са Лукићем повређен је бек Работничког Јовановски, који је до краја утакмице статирао на десном крилу.

Други део игре разочарао је многобројне гледаоце слабом игром Слоге. Работнички је кренуо на све или ништа. Грешило се много, нарочито крилни халфови, што је омогућило Работничком да преузме иницијативу, коју је задржао до краја утакмице. За тих 45 минута Слогина одбрана издржала је лавовски терет на својим плећима. Нарочито Стефановић, М. Ђорђевић и Вукићевић, који су били једине светле тачке међу једанаесторицом Слогиних играча.

1:1. На изједначујући гол очекивало се сваког тренутка, јер је гол Слоге стално висио у опасности. У 81 минути Елзесер је са 25 метара снажно опалио и Вукићевић, који је до тада био непогрешив, испустио је лопту. Поповић је био најближи лопти и присебно је шутирао у мрежу.

На 9 минута пре краја изгледало је да ће Скопљанци успети да сачувају традицију нерешених игара у Краљеву. Међутим, играчи Работничког кад су изједначили као да су се задовољили нерешеним резултатом. Томе је недостајало само два минута, када је Миздраковић у 88 минуту направио соло продор кроз одбрану скопљанаца и са 20 метара снажно шутирао. Лопта је полетела као тане, али на несрећу бека Стојковског одбила се од његових леђа до слободног Марковића, који је прецизним ударцем поред немоћног Гичевског донео Слоги незаслужену победу.

У току утакмице гледаоци су често, неоправдано негодовали, на одлуке судије Тишме, који је одлично и ауторитативно обавио свој задатак и заслужио оцену осам.

Д. Обрадовић

Финални кошарка турнир

УЧЕСТВУЈУ: РАДНИЧКИ (Београд), ДИНАМО (Панчево), ШУМАДИЈА Крагујевац) И СЛОГА (Краљево)

У уторак у Кошаркашком савезу Србије било је веома живо око одлучивања у коме месту да се игра финални део турнира за првака Србије у кошарци. Како су Шумадија и Слога понудили исте и најбоље услове за одржавање овог турнира, на крају се морало прећи одлучивању помоћу жреба. Слогин представник био је срећније руке и извукао је цедуљу са написом Краљево.

Тако ће се у петак, суботу и недељу вече, четири најбоље екипе из Србије: Раднички, Динамо, Шумадија и Слога, борити пред краљевачком публиком за титулу шампиона који ће омогућити прваку са овог турнира такмичење у крајњим квалификацијама са прваком Македоније и Црне Горе за улазак у Савезну лигу.

Све четири екипе су веома квалитетне и јаке тако да не можемо прогнозирати сигурног првака. Ипак предност дајемо Радничком у чијој екипи игра члан државне репрезентације Николић, као и искусни Ђурић, Пљакић, Пешић, Прелевић и Бајић, који чине једну хомогену и зрелу целину и који су у стању да учине највећи подвиг. Шумадија после фузије са крагујевачким Радничким представљаће тврд орах за све противнике и може се лако десити да они направе изненађење. Динамо нам је непозната екипа о којој ништа не би могли рећи, док Слога са својим подмлађеним тимом има предност што игра на свом терену и пред својом публиком. Слога је већ постигла изванредан успех што је доспела до оваквог такмичења и сваки бољи пласман на овом турниру биће још већи успех за Краљевчане.

РАСПОРЕД ТАКМИЧЕЊА:

ПЕТАК: Раднички — Динамо и Слога — Шумадија

СУБОТА: Слога — Раднички и Шумадија — Динамо

НЕДЕЉА: Шумадија — Раднички и Слога — Динамо

Утакмице почињу у 18,30 часова

Миту Рељина, тренера и бившег играча Радничког, затекли смо у кошаркашком Савезу у Београду и замолили смо га да нам каже неколико речи пред такмичење у Краљеву.

— Очекујем равноправне и фер борбе свих екипа. Ипак предност дајем Слоги због домаћег терена. Надам се да ће краљевачка публика навијати спортски и да се неће поновити 1955 година, када је дошло до оног немилог инцидента — рекао нам је Рељин.

И ми са своје стране апелујемо на гледаоце који су познати као веома објективни, да се не поведу за неколицином необузданих и пристрасни навијача, јер тиме се никако не може помоћи домаћој екипи, већ само нанети потешкоће (суспендова ње игралишта).

Д. О.

УСПЕО РЕВАНШ

СЛОГА — ПРИШТИНА 83:61 (37:34)

Слога није тако лако дошла до победе као што то резултат показује. Тек када су три најбоља играча Приштине због пет личних грешака напустили игру, Слога је преко Јуришића, Петровића I и Новчића II (тројице најбољих играча) преузела иницијативу и обезбедила високу победу.

Приштина је изненадила добром и зрелом игром где је сваки играч доследно испуњавао свој задатак.

Слога је донекле разочарала неповезаном и несређеном игром, јер играчи још нису физички и технички припремљени за већа такмичења. Тактички погрешна игра и незрелост испољавали су се током читаве утакмице. Тако је већ у 7 мин. Слога повела са 10 кошева разлике и када се веровало да ће се противник дотући, дошло је до чудне измене, када су игру напустили до тад добри Штављанин и Новчић II. Уласком Ђурића и Адамовића у игру ништа се није постигло, јер уместо да играју пажљиво и сигурно, Слога је прихватила паклени темпо Приштине и гости су брзо изједначили резултат, па чак прешли и у вођство са 2 коша разлике! Иста слика поновила се неколико пута у току игре и дуго је требало чекати да играчи увиде да се коришћењем изврсног Јуришића (преко којег се слабо играло) може постићи победа. Сва срећа што се то увидело средином другог полувремена и онда је Јуришић сваког минута сигурно погађао циљ. Он је сам на овој утакмици постигао 44 коша! Интересантно је да су Слогини бекови заборавили да се користе контранападима, чиме се много запостављају реализаторске способности Петровића I.

Пред крај утакмице у игру је после дуже паузе ушао Ковачевић, који је деловао за оно неколико минута сасвим сигурно.

Судије Белошевић и Протић без икаквих примедаба обавили су успешно свој не тако лак задатак. **Д. О.**

ПРВЕНСТВО СРЕСКЕ ЛИГЕ

У трећем колу Среске лиге постигнути су ови резултати: Драгосиньци: Јединство — Жича 2:6, Самаила: Партизан — Напредак 2:1, Лађевци: Црвена застава — Полет 3:1, Печеног: Пролетер — Гружа 0:2, Дракчићи: Омладинац — Морава П 2:4, Витковац: Ласта — Шумадија 2:1.

Идуће недеље игра се четврто коло. Састају се: Буковица: Напредак — Жича, Шумарице: Шумадија — Јединство, Витановац: Гружа — Ласта, Ратина: Полет — Пролетер, Мрсаћ: Морава П — Црвена застава, Самаила: Партизан — Омладинац. Све утакмице почињу у 15 часова, изузев сусрета у Мрсаћу и Ратини.

ТАБЕЛА СРЕСКЕ ЛИГЕ

1. „Жича"	3	3	0	0	19:5 6
2. Гружа	3	3	0	0	7:1 6
3. Морава П	3	3	0	0	13:4 6
4. Ласта	3	2	0	1	8:3 4
5. Партизан	3	2	0	1	5:4 4
6. Црвена застава	3	1	1	1	4:5 3
7. Полет	3	1	0	2	8:6 2
8. Шумадија	3	0	2	1	2:3 2
9. Напредак	3	1	0	2	6:8 2
10. Пролетер	3	0	1	2	0:10 1
11. Јединство	3	0	0	3	2:12 0
12. Омладинац	3	0	0	3	3:13 0

ШАХИСТИ СЛОГЕ У ФИНАЛУ КУПА

СЛОГА — НЕГОТИНСКИ ШК 4,5 : 3,5

Да освоји куп Србије Слоги је остао још само двокружни меч са победником купа Београда. Без обзира на исход финалног сусрета, сама чињеница да се Слога пласирала у финале и да ће вероватно имати да се такмичи са београдском Славијом која се поред Партизана и Црвене звезде сматра најбољим шаховским друштвом у земљи, сведочи о значају овог успеха.

У пет одиграних кола Слога је елиминисала четири екипе од које су две последње и то ШК Слобода из Титовог Ужица и Неготински ШК били јаки и озбиљни противници.

Прошле недеље Слога је за сусрет са Неготинским ШК изашла са слабијим саставом него раније и уз учешће резервних играча. Па ипак благодарећи искуству, теоријској спреми и борбености стандардних чланова екипе Слога је после седмочасовне борбе у два наставка успела да обезбеди минималну победу од 4,5:3,5 поена која је значила улазак у финале Купа.

Исход меча био је неизвестан до краја и Семић, члан домаћег тима на петој табли, уложио је много напора да у једној интересантној завршници у којој се приликом прекида коначан исход није могао са сигурношћу да претпостави, на крају своја два везана пешака доведе до шестог реда и запрети извођењем даме или матом, чиме је уверио свога партнера да је даљи отпор безизгледан.

Од интересантнијих резултата бележимо пораз Јове Тодоровића на првој и Милана Матића на трећој табли, против играча друге категорије, што нису очекивали ни победници у овим сусретима. Овакав исход може се приписати тежњи за брзом и лаком победом, а у извесној мери и физичкој индиспозицији.

Убедљиву и сигурну игру пружили су Остојић Предраг, Сератлић Милан и Даниловић Ђорђе, на другој, петој и седмој табли. Зекић на четвртој табли играо је по обичају мирољубиво и после занимљивих обрта од којих се његовим клупским друговима дизала коса на глави, принудио свога партнера да због тих претњи понуди реми. Млади Јовандарић на осмој табли био је врло борбен, али је његова оцена позиције била сувише смела и зато нереална што је његов противник ис користио.

ТРЕЋЕ КОЛО ПРВЕНСТВА КРАЉЕВАЧКОГ ЦЕНТРА У ФУТБАЛУ

Морава 24, Слога II 23 гола

У недељу је завршено тек треће коло првенства Краљевачког центра у футбалу, а већ су ректе екипе ко је су освојиле све бодове. У првој групи то је Бане из Рашке, а у другој прошлогодишњи првак Јединствене лиге Напредак из Доњег Грачаца, чији је старт више него задовољавајући.

Слога II је, већ по традицији, на свом терену напунила лако мрежу неискусном тиму Радника са Ушћа, док је Будућност из Конарева сигурно савладала Ватрогасца у Рашкој. Водећа екипа у првој групи Бане из Рашке однео је неочекивано лаку победу у Лешку; Рудар је у Бањевцу тешко савладао Рас, а Ибар у Матарушкој Бањи Магнохром.

У другој групи дерби сусрет одигран је у Опланићу између Младости и Хајдука из Јарчујка. Гости су играли боље и победа им је измакла захваљујући само грубој грешци голмана који је лопту упућену из корне боксовао у мрежу. У Сирчи је сусрет био слаб ,победу је однео нешто бољи тим. Карађорђе из Рибнице још увек није освојио бод, мада је у недељу био врло близу нерешеном резултату. У Адранима се водила оштра и лепа борба између две уједначене екипе, док је Младост у Краљеву сигурно савладала недозрелу екипу Расине.

Технички резултати. ПРВА ГРУПА. Рашка: Ватрогасац — Будућност 1:4, Бањевац: Рудар — Рас 2:1, Краљево: Слога II — Радник 13:0, Матарушка Бања: Ибар — Магнохром 2:1, Лешак: Копаоник — Бане 0:3. ДРУГА ГРУПА: Краљево: Карађорђе — Млади борац 1:2, Младост — Рас 5:1, Опланићи: Младост — Хајдук 1:1, Сирча: Морава — Занатлија 6:2, Адрани: Борац — Гоч 2:2, Доњи Грачац: Напредак — Морава 2:1.

ТАБЕЛА ПРВЕ ГРУПЕ

1. Бане	3	3	0	0	14:3 6
2 .Рудар	3	2	1	0	8:4 5
3. Будућност	3	2	1	0	8:4 5
4. Слога II	3	2	0	1	23:8 4
5. Копаоник	3	1	1	1	7:9 3
6. Ибар	3	1	1	1	5:7 3
7. Рас	3	1	0	2	5:4 2
8. Ватрогасац	3	0	1	2	5:9 1
9. Радник	3	0	1	2	2:19 1
10. Магнохром	3	0	0	3	3:20 0

ТАБЕЛА ДРУГЕ ГРУПЕ

1. Напредак	3	3	0	0	7:3 6
2. Младост	3	2	1	0	8:3 5
3. Хајдук	3	2	1	0	8:6 5
4. Морава (С)	3	2	0	1	24:6 4
5. Младост	2	2	0	0	7:2 4
6. Млади борац	3	2	0	1	к:7 4
6. Млади борац	3	2	0	1	7:7 4
7. Борац	3	1	1	1	8:5 3
8. Морава (М)	3	1	0	2	8:5 3
9. Гоч	2	0	1	1	3:7 1
10. Расина	3	0	0	3	2:10 0
11. Занатлија	3	0	0	3	3:14 0
12. Карађорђе	3	0	0	3	3:20 0

дознајемо...

□ Играч Напретка из Буковице Милорад Јосифљевић, одиграо је прошле недеље 300-ту утакмицу за свој клуб. Јосифљевић је најстарији играч Напретка; футбалом је почео да се бави још 1946 г.

□ Најбољи играч Копаоника из Лешка Имер Ђушинац - Диди, ускоро ће потписати приступницу за Бана из Рашке. Долазак овог футбалера представљаће знатно појачање за ослабљену екипу Рашчана.

□ У футбалском клубу Хајдук из Јарчујка, наступају отац и два сина. Мића Миловановић отац футбалера Зорана и Слободана игра крило, док му први син брани а други игра центарфора. Ова родбинска тројка веома је заслужна за досадашње успехе Хајдука. Својим талентом нарочито се истиче голман Зоран.

□ Ових дана вратили су се са одслужења војног рока играчи Борца из Адрана Ерчевић II и Карапанцић. Већ идуће недеље они ће први пут после дуже паузе наступити за свој тим.

□ Душко Поповић, атлетски тренер Металца, позван је од стране Атлетског савеза Србије, да у дане 5 и 6 октобра присуствује као судија атлетском сусрету Балкан — Скандинавија.

□ Најбољи атлетичар Металца Недељко Павићевић, премештен је службено за Титово Ужице. Још само два кола он ће се такмичити заједно са атлетичарима Металца, а онда ће се пријавити за Први партизан у Титовом Ужицу. Одлазак овог атлетичара за Ужице ослабиће знатно Металчеву екипу.

□ Првокатегорник Ђока Даниловић, члан шах клуба Слога, одлази ових дана за Сарајево, где је уписан у средњетехничку школу. Даниловић ће се, како нам је рекао, пријавити за тамошњи Железничар.

□ Двеста килограма пшенице за потписивање приступнице добијао је играч Мораве из Сирче Бојчетић од футбалског клуба Гружа из Витановца. После дужег колебања Бојчетић је одбио да се пријави за овај клуб, јер су, како каже, тражили од њега да игра не само ово првенство већ и када се врати из Армије.

□ Ово би пре спадало у рубрику невероватно али истинито: Кошаркаши Слоге нису се већ годину дана фотографисали пре почетка утакмице, јер верују да би им то донело пораз. Ко би рекао да су и спортисти сујеверни?

КУП ЈУГОСЛАВИЈЕ

СЛОГА ИГРА СА ДЕЖЕВОМ У НОВОМ ПАЗАРУ

У оквиру завршних такмичења фудбалског купа Југославије Слога се у недељу у Новом Пазару састаје са домаћом Дежевом.

НЕСТИ ОДГАЂАЈИ

ПОРАЗ ЛОКОМОТИВЕ У НОВОМ ПАЗАРУ

Локомотива наставља са серијом катастрофалних пораза. У недељу је у Новом Пазару изгубила са 7:0. Нема много изгледа да ће се ова серија прекинути.

НЕРЕШЕНА ИГРА МЛАДОГ ТИМА СЛОГЕ У ТИТОВОМ УЖИЦУ

Млади тим Слоге гостовао је у уторак у Титовом Ужицу, где је у оквиру прославе ослобођења овог града одиграо пријатељску утакмицу са домаћом Слободом. Сусрет се после доста занимљиве игре завршио нерешено 2:2.

Голове за Слогу постигли су: Милић и Рајачић.

СПОРТСКА ТАКМИЧЕЊА НА ОМЛАДИНСКОМ САБОРУ У РИБНИЦИ

Прошле недеље на омладинском сабору у Рибници поред другог програма одржана су и разноврсна спортска такмичења. Рукомет: Слога — Фабрика вагона 16:8, Гимназија — Извиђници 6:2. Финале: Слога — Гимназија 9:7. Одбојка: Врњачка Бања — СПШ 1:2, Радна бригада — Чибуковац 0:2, Школа ученика у привреди — Гимназија 1:2. Финале: Гимназија — Чибуковац 3:2. Кошарка (жене): Економска школа — Слога 18:12. Атлетика: 800 м: Вељко Лопичић, први, 1600 м: Гвозденовић, први.

РАСПОРЕД ЦЕНТРА ЗА НЕДЕЉУ

У недељу се игра четврто коло. Састају се следећи парови: Јарчујак: Хајдук — Млади борац, Краљево: Занатлија — Карађорђе, Мрсаћ: Морава — Морава (С), Врњачка Бања: Гоч — Напредак, Ново Село: Расина — Борац, Опланићи: Младост — Младост (К). Све утакмице почињу у 15,30 часова изузев сусрета у Новом Селу који почиње у 15 часова.

Уређује редакциони одбор — Одговорни уредник Младен Стојановић — Тек. рачун код Ком. банке у Краљеву 13-КБ-Ж-I-78 — Штампа „Слово" — Краљево